

MECSEKI

Ércbányász

Világ proletárjai, egyesüljétek!

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XV. ÉVFOLYAM 17. SZÁM

ÁRA 50 FILLÉR

1978. SZEPTEMBER 1.

Bányásznapi

Közel három évtizede, minden szeptember első vasárnapján szeretettel és őszinte tisztelettel a bányászokat köszönti az ország. Népi államunk megkülönböztetett figyelemmel gondoskodik a bányászokról, akik kemény, áldozatos munkával — sokszor az életveszélyt is vállalva — fáradoznak azon, hogy a természet erőt legyőzve felszínre hozzák a föld gyomrának kincseit.

Az első, egysébfiorított munkásréteget a bányások alkották. A bányások voltak a munkásmozgalmak megindítói, a jobb életért és a jobb munkafeltételekért is. Sok-sok harc, sztrájk, áldozat jelezte, hogy elődeink öszszekovácsolódott, összetartó, céltudatos, bátor emberek voltak.

Kegeyelettel és tisztelettel emlékezünk meg minden bányásznapon azokról a tatabányai és pécsi bányászshősökről, akik a bányamunkások igazáért, az emberibb életért harcoltak és a eszendősortűzek áldozatai lettek.

A bányászokra a magyar munkásmozgalm és pártunk mindenkör számíthatott. A felszabadulás előtti legsúlyosabb években csakúgy, mint a felszabadulás után, amikor a hatalomért, majd a hatalom megszilárdításáért folyt a döntő harc. Biztosan számíthat ma is államunk, amikor a gazdasági építés került előtérbe.

Az ország gazdasági gyarapodásában bányászaink is jelentős mértékben közrejátszottak és meghatározók a jelenben is. Államunk megbecsülésének bizonyítéka, hogy a régi, egészségtelen bányászkolóniák helyett korszerű lakásokat, településeket, városrészeket, sőt városokat épített, így pl. Komló, Tatabánya és természetesen nem hagyható ki a felsorolásból a mi szép Úránvárosunk sem.

Vállalatunk dolgozói öszszeforrott közösségbe kovácsolva évek óta sokat tesznek azért, hogy a szocializmus magasabb szinten történő építése valóság legyen, hogy egyre szebb és jobb életet tudjunk biztosítani bányászainknak.

Dolgozóink többsége magácnak vallja a vállalat elé tűzött feladatokat, s következetesen aktívan részt vesz a feladatok valóra váltásában.

Vállalatunk, üzemeink, részlegeink, s szocialista brigádjaink döntő többsége csatlakozott az országos munkaverseny-mozgalmakhoz az ötödik ötéves terv sikeres teljesítése érdekében.

KOCSOR FERENC
üzemvezető

XIV. Dunántúli Analitikai Konferencia Pécsen

A jövő a számítógépeké

Szakmailag hasznos és értékes rendezvény zajlott le a közelmúltban a POTE előadótermében: a XIV. DAK, a Magyar Kémikusok Egyesülete Pécsi csoportjának és a Pécsi Akadémiai Bizottság III. sz. szakbizottságának közös rendezésében. A konferencia munkájában közel 200 résztvevő hallgatta meg, a több mint 80 analitikai kémiai tárgyú előadást. Vállalati szakembereink jelentős részt vállaltak a konferencia megszervezésében, lebonyolításában, előadások tartásában.

A konferencia kiemelt témaköre az analitikai laboratóriumok műszerezése és automatizálási lehetősége volt, amelyről megtartott kerekasztal vitautülés telt házat vonzott. A kérdés az üléselnök Pungor Ernő akadémikus javaslatára a jövő évben is napirendi pont lesz.

A MÉV kutatói részéről több előadás hangzott el: közetek és üzemi feltárási oldatok főkomponenseinek termometriás meghatározásáról (közősen Sajó I., BP; Klesch K., Mohai M-né); nagyfrekvenciás savmeghatározásról üzemi oldatokban (Hohmann J., Mispál V., Egri R.); üzemi oldatokban levő klorid meghatározása kloridszelektív elektródával (Nagy Gy., Csóvári M., Novák Gy., Hadobás B., Juhász A-né); bauxitok és vörösiszap PrNd- és Sm tartalmának meghatározása spektrofotometriás úton (Mohai M-né); lángfotometriás és atomabszorpciós ritkaföldfém méréséről (Novák Gy.); ritkaföldfémekben levő Ca spektrográfias meghatározásáról (Pálfi E-né); a metallurgiai feldolgozás menetében radiometrikus

uránmeghatározásról (Hadobás B., Hornyák L., Egri R., Mohai M.); urán és törjum elválasztása érczek izotópelemzésénél (Bálint Gy., Sebessy L.); ioncsere-

lő gyanták elemzésre történő előkészítéséről (Erdélyi M., Jávor A.).

A kerekasztal megbeszélés vitájában az egyik felkért hozzászóló Pandur Béla volt, aki a közeljövőben alkalmazásra kerülő számítógépes munka kérdéseiről adott kiegészítő képet.

Pécs méltón szerepelt a DAK-ok sorában, az erre befektetett munka gyümölcsözőnek bizonyult.

Novák Győző

Elismerés a legjobbaknak

Bányásznapi kitüntetések

A 28. bányásznapon kiemelkedő gazdasági és társadalmi munkájuk elismeréseként a Kiváló Bányász kitüntető címet kapták: Faragó Imre csapatvezető v. v. II. sz. bányauzem, M. Nagy Lajos csapatvezető v. v. III. sz. bányauzem, Schmidt József csapatvezető v. v. IV. sz. bányauzem és Danika Imre körlettechnológus a IV. sz. bányauzem dolgozója.

A Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést Gradvold Ádám csapatvezető v. v. II. sz. bányauzem, Horváth József szakvezető

v. v. III. sz. bányauzem, Kotsy Imre csapatvezető v. v. IV. sz. bányauzem, Bodonyi János főbányamester II. sz. bányauzem, Németh János szervezési osztályvezető Központ, Horváth Ottó szállítógépész IV. sz. bányauzem, Belső László lakatos ÉDÜ, Fehér Antal esztergályos Szolgáltató üzem, Ujhelyi János fűrmester Kutató-mélyfúró üzem, dr. Egyed József részlegvezető Kísérleti kutatási és automatizálási üzem, Asványi Lajos műszerész ÉDÜ és Lauer János üzemegységvezető a Kutató-mélyfúró üzem dolgozója kapta.

A bányászatban eltöltött 25 éves föld alatti, illetve 30 éves külszíni munkaviszony alapján a Bányász Szolgálati Érdemérem arany fokozatát 19 dolgozónk vette át.

A bányászatban eltöltött 20 éves föld alatti, illetve 25 éves külszíni munkaviszony alapján a Bányász Szolgálati Érdemérem ezüst fokozatát 154 dolgozónk, 10 éves föld alatti, illetve 15 éves külszíni munkaviszony alapján a Bányász Szolgálati Érdemérem bronz fokozatát 331 dolgozónk vette át.

A II. sz. bányauzemben 10-en, a III. sz. bányauzemben 12-en, a IV. sz. bányauzemben 32-en, az ÉDÜ-ben 21-en, a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemben 5-en, a Szolgáltató üzemben 24-en és a Központban 9-en részesültek Kiváló dolgozó kitüntetésben.

Igazgatói dicséretben 103-an részesültek. A 28. bányásznapon több mint egymillió forint jutalom került kifizetésre.

225 éves a magyar szénbányászat

1753 nyarán Sopron határában, a várostól 10 kilométerre nyugatra, Rieder János szegkovács szentet talált és műhelyében azt használva szított tüzet. A hely akkor „Brennender Berg” (égő hegy) nevet kapta.

Magyarországon a brennbergi szén felfedezésével új fejezete kezdődik a magyar bányászatnak, de életünknek is, mely ettől kezdve elválaszthatatlan a melet, az energiát adó széntől. Brennberg-bánya nevéhez számos olyan technika alkalmazása fűződik, mely innen terjedt el a magyar szénbányászatban: 1835., a gőzgép alkalmazása bányaszállításnál; 1838., a vassínék használata bányabeli, külszíni szállításhoz; 1835-1846., többszintes fejtéstechnológia megvalósítása; 1878., a te-

lefon bevezetése a bányába; 1885., a sűrített levegős villa alkalmazása; 1886., a gépi rostálású osztályozó megépítése; 1882-1888., új, 300 méternél mélyebb akna telepítése; 1939-1941., megépül a 630 méter mély Szent István-akna, mely akkor hazánk legmélyebb aknája volt.

A magyar szénbányászat első száz évében (1753-1852 között) egymillió tonna szenet termelt, melynek felét Brennberg-bánya adta. Az 1753-1951 között eltelt csaknem 200 év alatt Brennberg-bányán kétmillió tonna szenet termeltek.

Tisztelettel emlékezünk Brennberg-bányára, a bányászeldőkre, a magyar szénbányászat 225 évvel ezelőtti szülőhelyére.

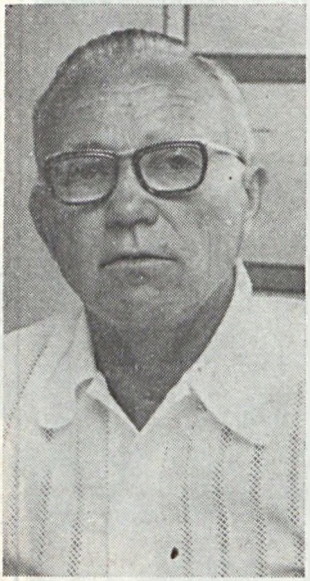
Sallay Árpád
okleveles bányamérnök

Küzdelmes évtizedek állnak mögötte

Jó időben mint kőműves, télen meg bányászként dolgozott

Bányajáráson Lábán Jánossal, a II. számú bányüzem vezetőjével

Egyike azoknak, akik az ötvenes években vállalták a bizonytalanságot. Vállalták, hogy az új iparág kezdeti nehézségeit sokszor „hogyan tovább” felkiáltással, de akkor is leküzdik. Lábán János, a II. sz. bányüzem vezetője ott volt az útkeresők között és részese annak az eredménynek, ahol ma az ércbányászat tart. A világ azóta nagyot változott, de változott a vállalat is, na, meg az arcok is.

Apropó, arc. Amíg a kasra várakozunk, elnézem az üzemvezetőt, próbálom arcáról leolvasni az eddig megtett életutat. Nem látom nyomát a közel negyven évnek, melyet a bányászatban eltöltött. Hogyan is szoktuk mondani? megjárta a ranglétrát. Nehéz, küzdelmes évtizedek állnak mögötte. Mosolygós, nyílt tekintetű arcán nem látszik honnan jött, mit hagyott hátra eddigi élete során.

Gondolataimat a zörgő kas némi csengő és dudaszóval tarkított érkezése szakítja meg. Beszálltunk, majd egy erős rázkódás és megindultunk lefelé.

— Járt már a bányában? — kérdezi váratlanul. Mondom, hogy itt még nem. — No, akkor most majd a lanovkát is megülheti. — Hát igen — válaszolom után, s megérezve hangomban a kezdő bányajárót, nyugtatni próbál.

— Ne törődjön semmivel, senki sem születik a föld alatt. Annak idején

én is kicsit félszegen jelentkeztem munkára.

Megigazítja a kobakot, kicsit összebb húzza a pu-fajkát s mesélni kezd.

— Még jól emlékszem az első napra, amikor 1942-ben először kóstoltam a bányászatba a Széchenyi-aknában. Ahhoz kicsit később, hogy bányászgyerek voltam és bányásztelepülésen nőtem fel. Az elemi után kőműves tanonc lettem. Hiába vonzott a bánya, édesanyám nem engedett. Aztán az is igaz, hogy a kőműves mesterség volt akkor az egyetlen, ahol a tanoncévek alatt némi bért is fizettek. Tudja, a szegénység nagy úr. A kényszerűség miatt lettem kőműves, de a későbbiekben igen megszerettem. Csakhát, akkor ez a szakma időszakos volt. Télen más mesterség után kellett nézni, s így kerültem a bányához. Évekig így dolgoztam, jóidőben, mint kőműves, télen meg mint bányász. Végérvényesen 1946-ban „láncolt magához” a bánya, de akkor még magam sem gondoltam, hogy ott maradok. Az évek során aztán vajúrtam, elvégeztem a technikumot és ez meghatározta sorsomat.

A kas, mintegy végszóra, megállt a hatos szinten. Rövid séta után a lanovkához értünk, ügyetlen mozdulattal, de azért épségben felkászálódtam. — Látja ezeket a hangszórókat? — kiabált felém az üzemvezető és felfelé mutatott. — Műszakváltáskor zenével, s aktuális hírekkel szórakoztatjuk dolgozóinkat. Így nem olyan csendes és unalmas a 13 perces utazás.

Hogy zenei aláfestés nélkül nem szórakoztató, azt tapasztaltam. Aztán e-

szembe jutott, amit még az irodában mondott az üzemvezető, példaként említve a vállalat hőskorát, s mai napjait.

A nulláról indultak és fokozatosan kellett a vállalatnak fejlődnie. Új iparág született akkor, de mint ilyenhez, tapasztalataik nem voltak. Mindent szénbányász szemmel néztek és végeztek. Ki kellett kísérletezniük egy új technológiát. Létszámuk volt, de szakemberük nem. Akkor egyszerűen nem voltak vajúraik. Sokan aranyásóként jöttek, minden képzettség nélkül, a nagy pénzreményében. Ma, szakember gondjuk nincs, de időnként létszámhiányról beszélnek.

A 16/25-ös vakaknában már arról beszélgettünk Lábán elvtárral, hogy a 19-es szinten az I-es körletben a 21-es és 52-es fejtési csapatokat keressük fel.

Az 52-es csapatnál Antal Endre vajúr „fogadja” az üzemvezetőt. A feladatokról, a felmerülő nehézségekről beszélgettek. Búcsúzóul még elhangzott: — Kérésük, problémájuk?

— Nincs különösebb, de új fúrógépek mikor lesznek?

— Ebben az évben nem valószínű.

— Egyéni védőeszközök, fűltök rendben?

— Igen.

Hasonló beszélgetés zajlott le a 21-es csapatnál, ahol az üzemvezető Raffai Mihály szakvezető vajúrral beszélgetett. A különbség annyi volt, hogy itt lafettákkal dolgoztak, s így a beszélgetés is erre irányult.

— Jók a lafetták?

— Főnök, lassan már urak leszünk, karbatett

kézzel tudunk mellette dolgozni.

— Hány lyukat fúrtak már?

— Hat van vissza — volt a diplomatikus válasz.

— A fűlvédőt szokták használni, vagy csak most, a mi tiszteletünkre van a koban? Kesztű?

— Az is van, s használjuk is.

— No, akkor tényleg urak lesznek.

A kasban, útból a nap-szintre, már arról érdeklődtem, hogyan lett üzemvezető.

— Az I. sz. bányüzemhez 1957 áprilisában jöttem dolgozni. Aknásként kezdtem, majd különböző föld alatti beosztásokban dolgoztam. Innen a III. sz. bányüzembe kerültem főbányamesternek, majd üzemvezetőnek. A II. sz. és a III. sz. bányüzemeket 1963-ban összevonták, s ekkor táróvezető lettem. A későbbiekben a II. sz. bányüzembe helyeztek aknavezetőnek, majd amikor 1964-ben a két üzem szétvált, kineveztek üzemvezetőnek. Az üzemvezetői munkában egyébként sok a kudarc. Ahány ember, annyiféle kérés, azokat mind teljesíteni képtelenség. Még talán annyit: gondok, problémák mindig vannak, de az idők folyamán ezek lényeges minőségi változáson mentek, illetve mennek keresztül. Nem mindegy, ott tartunk-e, hogy kényeret adunk a dolgozóknak, vagy már ott, hogy törődünk velük, segítve és megkönnyítve munkájukat, egész életüket. Ugy érzem, mi már itt tartunk, vagy nincs igazam?

V.—T.

Köszöntjük a törzsgárdát

A 28. bányásznapon tovább bővült az arany pecsétgyűrűvel kitüntetett vállalati törzsgárda létszáma. A bányásznapi tiszteletére rendezett üzemj ünnepségeken az alábbiak vehették át a vállalat legmagasabb elismerését a 20 éves föld alatti tevékenységért. II. sz. bányüzem: Balogh György vajúr, Bak Imre operátor, Befán A. Rezső villanszerelő, Dorn József vajúr, Kiss Imre fűrómester, Komozsai Hugó vajúr, Kaszti László technikus, Lábodj Imre vajúr, Lengyel László operátor, Marcsik Károly vajúr, Máhonnai Károly robbantómester, Molnár Károly operátor, Megyer József aknász, Riskó József művezető, Peitler József vajúr, Róth Béla mozdonyvezető, Tamás Lajos vajúr, Tóth Imre akkumulátor-töltő, Váradi Ádám főcsatlós, Vincze János vajúr, Vincze Ferenc villanszerelő, Balla János robbantómester, Barcsa Zsigmond párttitkár, Gadó István vajúr, Gorbai József vajúr, Kukai András technikus, Kasik Alajos s.-vajúr, Majorosi László vajúr, Stemler Károly vajúr, Szilveszter Gergely vajúr, Török Sándor vajúr.

vajúr, Sámoczi József főcsatlós, Sebők József vajúr, Sztikay Gábor körletvezető-helyettes, Szendrő László technikus, Tancsa József vajúr, Tábori Endre villanszerelő, Ulrich György s.-vajúr, Varga Gyula mozdonyvezető, Varga István szállítási felvigyázó, Végh József vajúr, Vizvári Ferenc vajúr, Vastag Ferenc töltőállomás kezelő, Martinka István vajúr, Máté Emil vajúr.

Ercdúsító üzem: Borbély János gépkezelő, Borbás János fűrdőkezelő, Fuczur György segédmunkás.

Kísérleti kutatási és automatizálási üzem: Bérczi Gyula raktári anyagkiadó.

Kutató-mélyfúró üzem: Kappel Sándor gépkezelő, Virágh József gépkezelő.

Szolgáltató üzem: Fenyves István mozdonyvezető, Frojda János gépkezelő, Klein János vasútépítő.

Központ: Czípó László bányamérő operátor, Kocsis Miklós robbanóanyagkiadó, Kószó István robbanóanyagkiadó, Szécsényi András portás.

A vállalat történetében először 25 éves külszíni tevékenységéért arany pecsétgyűrű kitüntetésben részesült Balogh László gépkocsivezető, a Szolgáltató üzem dolgozója.

Az üzemi ünnepségeken átadott 114 elismeréssel 360-ra emelkedett az arany pecsétgyűrűvel kitüntetett törzsgárdatagok száma.

A vállalatnál eltöltött 20 éves külszíni munkájukért 200-an, 15 éves föld alatti, illetve külszíni munkájukért 326-an, 10 éves föld alatti, illetve külszíni munkájukért 293-an, míg 5 éves munkaviszonyukért 332-en kaptak törzsgárda-jelvényt.

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Gelsz Ferenc
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MEV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Megbízott felelős vezető:
Mogyorósi Sándor

Megjelentik kéthetenként
Előfizethető
a szakszervezeti bizalmi laknál
Előfizetési díj egy évre
12 forint
Ny-623-4

Valóban háromtized ember?

Rendkívül érdekes történet olvastam a Brigádélet júliusi számában Háromtized ember... címmel. Az történt, hogy a központi Ybl Miklós szocialista brigádnál dolgozik egy nyugdíjas bácsi — és mint ilyen 840 órát dolgozik egy évben —, aki a cikk tanúsága szerint viszont teljes értékű brigádmunkát végez, illetve végzett, de a brigádjutalmazásból kimaradt. Mint az szbtitkár szavából kiderül, jogosan maradt ki a jutalmazottak közül a nyugdíjas dolgozó!

Társadalmunk messzemenően segíti az idős emberek életét. Rendszeres előnyöket élveznek utazásnál, tüzelőanyag-beszerzésnél. Találkozókon látjuk vendégül a nyugdíjasokat.

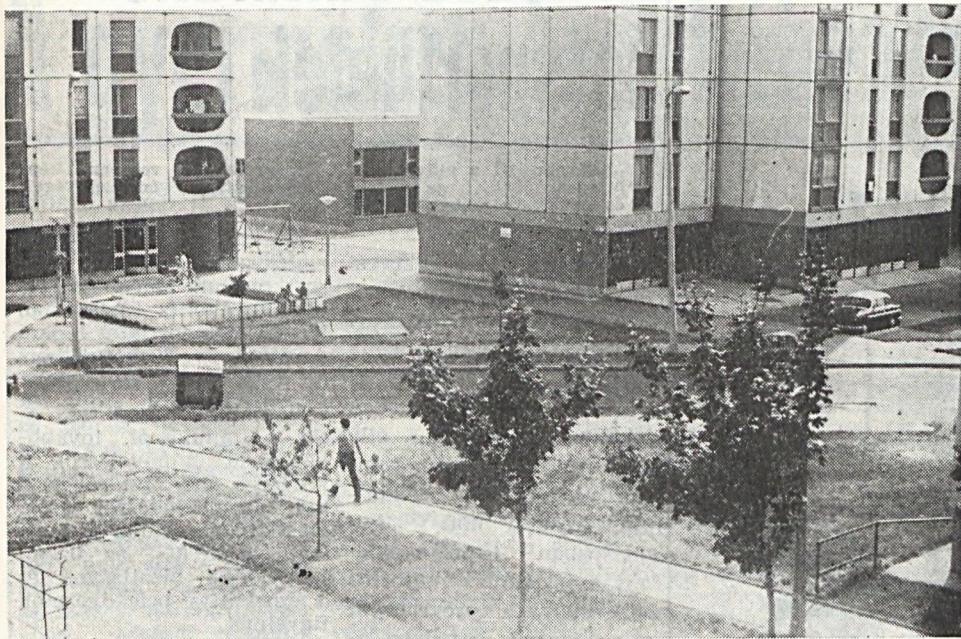
Ugy gondolom, hogy az a nyugdíjas dolgozó, aki munkát vállal, és a szocialista brigádban teljesértékű munkát végez, megérdemli a teljes jutalmat. A jelenleg érvényben levő munkaverseny-szabályzat ezt nem taglalja. Legyen szabad javasolnom, hogy leközlebb a szocialista brigádvezetők vállalati küldöttei beszéljenek erről, s legyen konkrét állásfoglalás. VARGA GÉZA

Felvételünk a III. sz. bányüzem lámpakamrájában készült, ahol Sipos Józsefné rendezti, Varga Ferencné pedig mossa a bányászlámpákat.

Keller Gábor felvétele

A lakáskérelmeket kielégíteni máról holnapra nem lehet

A Kállai Éva téri lakótelep elé szép parkot létesítettek ott lakó dolgozóink. Keller Gábor felvétele

Az MSZMP XI. kongresszusán elfogadott határozat rögzíti, hogy a lakáshelyzet javítását pártunk fontos társadalmi politikai, szociális feladatnak tekinti. Biztosítani kell, hogy az eddiginél több állami lakás épüljön. Gondoskodni kell a lakások folyamatos felújításáról, karbantartásáról. Megkülönböztetett figyelmet kell fordítani az ipari központokban élő nagyüzemi munkásság, a fiatalok lakáshelyzetének további javítására...

Vállalatunk eddig is és ezek után is a lehetőségekhez képest kiemelten foglalkozik a lakásépítkezéssel — kezdte beszélgetésünket Dr. Szikszai Géza, a vállalati lakás Támogatási Bizottság elnöke —, majd így folytatta. Teszünk ezt a határozat szellemében, és azért is, mert a lakásgazdálkodás és a dolgozók lakásigényeinek kielégítése a termelési feladatok megoldása miatt is igen fontos.

Dolgozóink lakáshelyzetének megoldása vállalati támogatással mikor kezdődött?

Dolgozóink aránylag kedvező helyzetben voltak, mert a vállalat ipari beruházásaival együtt jóváhagyásra került egy központi keretből finanszírozott lakásberuházás is, még 1958-ban. E program 3876 lakás megépítését irányozta elő, mely 1971-ben fejeződött be, de létszámunk növekedése miatt nem elégítette ki a lakásigényeket. A Pécs megyei város Tanácsa 1971-től 1975-ig ötvenhatvan munkáslakást biztosított a vállalatnak. Ezenkívül 1974-ben harminc lakásra bérlőkijelölési jogot vásároltunk és támogattuk szentlőrinci dolgozóink lakásépítését is. A lakáshelyzet javításában a „nagy ugrás” a Kállai Éva téri kétszáz összkomfortos lakás építésekor történt. Ezzel egyidőben megalakult az Ércbányász Munkáslakás-Építő és Fenntartó Szövetkezet. E kettős lépés jelentős, nem szólva arról, hogy két éven belül 200 dolgozónk jutott itt lakáshoz.

Meg kell jegyezni, az 1975-ben megjelent bányászlakás-építési akció keretében — az ötödik ötéves tervben — vállalatunk hatvan tanácsi bér-lakást és 160 OTP bányász-lakást kap, tanácsi kijelölés alapján. Továbbá 480 családi ház építésének feltételeit kell megteremteni. Eddig 35 tanácsi bér-lakást, 110 OTP bányász-lakást kaptunk. A bányász-családiház-építési lehetőséget 81 dolgozónk vette eddig igénybe. A tervidőszak végére, előre láthatóan, a 480 helyett mindössze 150 —160 ha felépül.

— **Ön szerint mi az oka annak, hogy dolgozóink idegenkednek a családi-ház-építéstől?**

— A pénzügyi feltételek nem kedvezőek. Ilyen esetben mindössze 100 ezer forint támogatást tudunk adni, míg az OTP 208 ezer forint kölcsönt folyósít. Ez a pénzügyi azonban az építési költség csupán ötven százalékát fedezné. Arról nem is szólva, hogy megfelelően közművesített telket, mint az építés alapfeltételét biztosítani, igen nehéz. Erre csupán egy példát említek: Kővágószőlősen 200 családi ház építését terveztük. A közművesítéshez azonban közel 30 millió forintra lett volna szükség.

— **A nem föld alatti állományban dolgozók lakásigényét hogyan sikerült megoldani?**

— A tanács, a már említett rendeletnek eleget tesz, azt időarányosan teljesíti. A vállalat azonban ebben a konstrukcióban a külszíni dolgozók lakás-problémáját nem tudja megoldani. Ezért keressük a különböző lehetőségeket, hogy valamennyi állománycsoportba tartozó dolgozónk lakásigényét a lehetőségekhez képest kielégíthessük. Ez a lakásszövetkezet keretén belül, teletszzerű, többszintes, szövetkezeti lakások építésével történik.

— **A Hajnalka utcában a tanács 1977-ben családi házak építésére telket biztosított. Ez azonban kevés dolgozónk lakásgondját enyhítette volna. Ezért az illetékes szervekkel tárgyalásokat folytattunk,**

Az igénylők sorban állnak

hogy engedélyezzék a teletszzerű, többszintes lakásépítést. Az engedélyt megkaptuk s még ugyan-ezen évben elkészült a beruházási program. Az építés ez év áprilisában kezdődött. A lakások kiöntését a Pécsi Építőipari Szövetkezet vállalta, a térelemek (fürdőszoba, W. C.) behelyezésével együtt. E munka a tényleges beruházásnak mintegy ötven százalékát. Az Építőipari Szövetkezet a befejezési határidőt október 31-re vállalta. Amennyiben a határidőt tartják, lehetőség nyílik arra, hogy a téli időszakban a belső szerelési munkákat elvégeztessük. A vállalatvezetés a lakásszövetkezetet ebben az építkezésben igen jelentősen támogatja. Így az anyagbeszerzésben, raktározásban, szállításban és bizonyos szakipari munkák elvégzésében. Ez az építkezés a gondokat enyhíti, de meg nem oldja. Ezért Kertvárosban kettő darab Kc-51 típusú tízelemlésű épületben 126 lakás építését kezdjük meg, ugyan-csak a lakásszövetkezet keretében. Október végén a PTV elkészíti a műszaki kiviteli terveket és a költségvetést. Feltehetően még ez évben az OTP-vel történő hitelszerződés aláírására is sor kerül. A lakások ötven százaléka a jövő év végén, míg a többi 1980 végén kerül átadásra. Pellérdén is vásároltunk telket, a területre vonatkozó beruházási program folyamatban van. Ha minden elképzelés szerint alakul, itt 150 dolgozónk lakásigényét sikerül majd megoldanunk.

Az ötödik ötéves terv lakásszámainak elosztása napjainkban még tart, s a vállalati támogatással épülő lakások falai is emelkednek. A több éve nyilvántartott lakásigénylők azonban már sorban állnak a hatodik ötéves terv keretszámaiért, pontosabban az akkor épülő lakásokért. Ezt a vállalat jól

tudja, s tudja azt is, hogy a lakásigényeket máról holnapra kielégíteni nem lehet. Nem lehet, mert a több éve várakozók száma évről évre sokasodik. Soha nincs holtpon, az igénylők száma nem is állandósul, hanem inkább emelkedik. Figyelembe kell venni a nyugdíjazás és fluktuáció kérdését. Ezen dolgozók pótlását biztosítani kell, s megoldani jelentkező lakásigényüket. Vállalati munkásszállónkon mintegy 600 dolgozó él, többségében fiatalok, nőtlenek. Ha feltételezzük, hogy évente tíz százalékuk családot alapít, akkor évente hatvan lakást kell számukra biztosítani.

Ahogy épülnek a lakások, úgy nőnek a gyerekek. Családot alapítanak és máris szűk az eddigi kényelmes otthon.

Szolgáltatás a termelés, a kutatás eredményessége érdekében

Egy csoport munkája

A kutatófúrások, a geológiai és geofizikai kutatások eredményeit valamilyen módon rögzíteni, dokumentálni kell. A pontos adatok térbeli ábrázolását felhasználva lehet megszerkeszteni a geológiai, geofizikai térképeket, szelvényeket, melyek a további kutatási, majd a bányászati tevékenység alapjait képezik. E feladatok végrehajtására hozták létre a Kutató-mélyfúró üzemen a szolgáltató csoportot. Ez a kissé furcsa név sokféle tevékenységet takar: ide tartoznak a műszaki rajzolók, fotósok és a peremlyukkártyás feldolgozók, valamint a műszaki adattár és az üzemi könyvtár.

A csoport által végzett munkát még az üzemen belül sem ismeri mindenki eléggé.

A műszaki rajzolók munkájára a tervezéstől a kutatást befejező zárójelentésekig szükség van. A lelőhelyi és az ország egyéb területein folyó kutatások elképzelhetetlenül sok és sokféle térképet igényelnek. Ezeknek először az alapjait kell megrajzolni. Térképek kellenek fúrásonként a hivatalos engedélyekhez, műszaki-geológiai terv a kivitelezéshez, majd a befejezés után a geológiai, geofizikai, hidrogeológiai adatok rajzi megoldást is felhasználva kerülnek kiértékelésre. Egy-egy területről a különböző jellemzők feltüntetésével többféle térkép készül, melyekhez a kutatás műszaki dolgozói adják az alapadatokat. Ezeket azután színezéssel, festéssel kell plasztikussá tenni. A különböző kutatási csoportok rendszeresen, illetve egy kutatási fázis lezárásakor jelentéseket állítanak össze, amely rengeteg mellékletet tartalmaz, van olyan, amely száznál is többet. Ha ehhez hozzávesszük az egyéb üzemi rajzolnivalókat, a dekorációk elkészítését is, akkor bizony nem sok a hat műszaki rajzoló. Közülük sok a fiatalasszony kisgyer-

mekkel, gyakori tehát a kieső munkaerő, ezt azonban a többieknek pótolni kell. Gyakran kell vidéki munkahelyekre is utazni, ahol nincsenek rajzolók, de bizonyos munkákat csak helyben lehet elvégezni. Ezek zömét Katona Istvánné vállalja. Az Asztalos János szocialista brigádba tömörült dolgozók a munkában és egyéb területen is szép eredményeket értek el. Fritz József például az üzemi dekorációk, propaganda anyagok kivitelezője. A brigádtagok többsége tíz évnél idősebb tőzsgárdatag. A rajzolók „örege” Balogh István, 1955 szeptembere óta vállalatunk dolgozója, egyike tehát legrégebbi tőzsgárdatagunknak.

A csoporthoz tartoznak a fényképészek is. Ketten vannak. A fotolaboratórium tevékenysége túlnó a szokásos fényképészeti tevékenységen. A laboratórium feladatai közé tartozik a földtani megfigyelések fényképészeti úton való ábrázolása (pl. fúrómag, feltárások), különböző dokumentációk, térképek, optikai úton való transzformálása, fekete-fehér, színes, papír és dia fototechnika magasszintű alkalmazása. A fotolaboratóriumban végzett munka sokirányú és nagy szakmai ismereteket követel. Tér István és Egyed Imre nevével az Ércbányász fotói alatt is gyakran találkozhatunk.

A fúrásokból és felszíni földtani térképezésből származó közetminták kémiai és radiometriai elemzéseit a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemi laboratóriumai végzik.

Az adattár és a műszaki könyvtár a geológiai, geofizikai kutatásra vonatkozó irodalmat, dokumentációkat gyűjti és tárolja. A sokirányú munkát ellátó csoport tevékenységét, eredményeit, nehézségeit az üzemi vezetősége jól ismeri és elismeri.

Koch László

Elismerés az áldozatos munkáért

Igy kezdődik a levél, amelyet az ércosztályozó vezetősége eljuttatott a Szolgáltató üzemhez. Majd így folytatódik: ... amelyet az önök erőgéprészlege és az ércszállító gépkocsik végeztek.

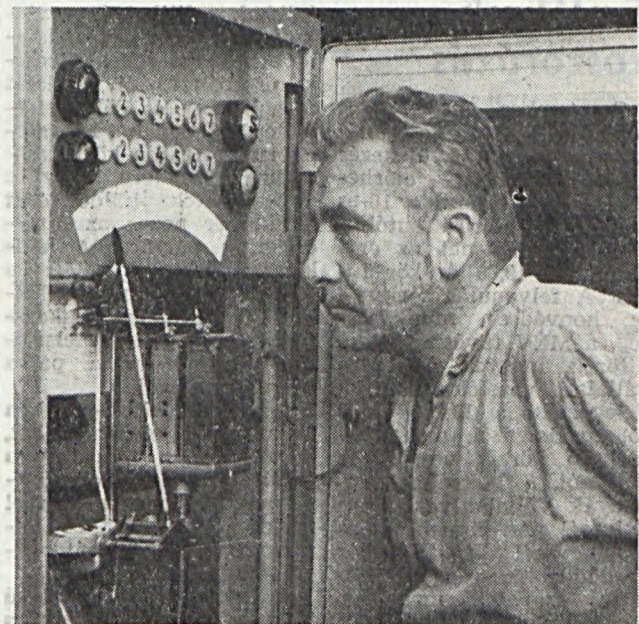
Dobos János elvtársat, az erőgéprészleg művezetőjét kerestem fel, hogy beszéljen arról, mi volt ez a munka.

— Megmondom őszintén — kezdte Dobos elvtárs — én a részlegem minden dolgozójával meg vagyok elégedve. Vannak azonban különleges esetek, amikor az emberek átlagon felül adnak. Ilyen esetért írták azt a köszönő levelet, s meg kell, hogy mondjam, nagyon jól esik nekem is, az embereknek is. Szóval, ez az ügy ez év április 28-án kezdődött, amikor a bánya még nem állhatott le, azonban az EDÜ-nek halaszthatatlan lett a karbantartása. Ekkor mi és az ércszállító gépkocsik mindent megtettünk, hogy a feladott ércet itt lent megfelelően elhelyezzük, tároljuk. Ehhez minden markolót és dózert igénybe vettünk. A folytatás most következett, amikor július 31-től augusztus 5-ig a bányauzemek álltak le karbantartás miatt. Ujra rajtunk volt a sor, biztosítani a folyamatos üzemet egy hétig anélkül, hogy a bánya egy kiló ércet is adna.

— Elmondhatom, hogy három műszakban összesen tíz fő, műszakonként „csodát” művelt. A kért mennyiséget, amit az EDÜ előre tervezett erre az időszakra, kb. 30 százalékkal túlteljesítette egységünk. Kiemelni nem kívánok senkit, azonban azt elmondhatom, hogy mindkét esetben az emberek magasfokú helytállásról tettek bizonyosságot. Egy emberként fogott össze a dózerek, a markolórakodók, az ércszállító gépkocsivezetők és az ügyeletes szerelők-gárda.

— Jó érzés ez a dicséző levél, azonban ennél is jobb érzés, hogy ilyen emberekkel dolgozhatom — fejezte be Dobos elvtárs.

H. J.

Műszakváltáskor a szállítógépezetek ellenőrzik a tachográf regisztráló műszert. Képünkön a II. sz. bányauzemben Pintér József szállítógépezet a 16/25-ös vakakna szállítógépházában ellenőrzi a műszert.

Keller Gábor felvétele

Veress Tamás

Látványos, színes műsorok

Bányásznap '78

A közös munka, amit a bányásznap, rendezvény-sorozat előkészítő bizottság — a Mecseki Ércbányászati Vállalat, a Mecseki Szénbányák Vállalat és a Bányászati Aknamélyítő Vállalat Mecseki körzete megbízásából — végzett, befejeződött. Az előkészületek, a kész tervek arra utalnak, sikerült egybehangolni Pécs bányásztársadalmának ünnepi műsorát, a 28. bányásznap rendezvény-sorozatát.

A központi ünnepe

A bányásznap központi ünnepe szeptember 1-én 18 órakor kezdődik a Pécs Városi Sportszarnokban. A két részből álló ünnepi műsor első felében a Gyárvárosi úttörőzenekar vezetésével úttörők és kisdobosok köszöntik a három bányavállalat dolgozóit, majd Tóka Jenő, vállalatunk igazgatójának megnyitói szavai után Havasi Ferenc, az MSZMP Központi Bizottsága titkára mond ünnepi beszédet. Ezt követően kitüntetések átadására kerül sor. Az ünnepe első felét a Mecseki Szénbányák Vállalat fúvószenekara zárja a Bányásznapon.

Az ünnepe második fele kulturális rendezvény, amelyben fellépnek a Mecseki Ércbányászati Vállalat és a Mecseki Szénbányák Vállalat fúvószenekari, a Pécsi Nemzeti Színház művészei — ifj. Kómi Sándor, Sólyom Kati, Labancz Borbála, Katona Ágnes, Tomancz Gábor, Horváth István és Galambos György — irodalmi összeállítással, melyhez a háttérvezetést a II. sz. bányászati amatőr filmesei végzik. Őket követi a Baranya táncgyűttes műsora, majd a Pécsi Ballet Discó műsora zárja a közel két és félórás programot.

A Központi ünnepe műsorát Simon István, a Pécsi Nemzeti Színház művészeti titkára szerkesztette.

Emlékműkoszorúzás

Szeptember 2-án közös rendezvénye a cseretői koszorúzás. A gyülekezés helye a Fehérhegy, elérhető Újmecekaljáról a 10-es és a 20-as városi autóbusszokkal. A menet az emlékműhöz 19,30 órakor indul. A felvonulás sorrendje: honvédség, munkásörse, a MÉV fúvószenekara, úttörők, megyei, városi és vállalati vezetők, külföldi delegációk, a MÉV vezetői és dolgozói, az Aknamélyítő körzet vezetői és dolgozói, a Mecseki Szénbányák Vállalat vezetői és dolgozói. Az ünnepe az emlékműnél 20 órakor kezdődik. Programja: Himnusz, szavaltat, megnyitói, megemlékezés, koszorúzás, Internacionálé, díszsortút. A koszorúzás ünnepe tűzijátékkal zárul.

A Bányásznap rendezvény '78. színes, szórakoztató műsor szeptember 3-án du.

fél kettőkor kezdődik az újmecekaljai PMSC-pályán. A közel hatórás műsorösszeállításban szerepel a „sajtó utca” megnyitása, ahol az olvasók találkozhatnak a Népszabadság, a Dunántúli Napló, a Mecseki Bányász, a Mecseki Ércbányász, a Magyar Távirati Iroda, a Magyar Rádió Pécsi Stúdiója, a Magyar Televízió Pécsi Körzeti Stúdiója, a Képes Újság, a Lobogó, a Jelenkor vezetőivel és munkatársaival, a Pécsi Nemzeti Színház művészeivel, megtekinthetik a Mecseki Szénbányák Vállalat és a Mecseki Ércbányászati Vállalat amatőr képzőművészeinek kiállítását, a Pécsi Szikra Nyomda pavilonjában működő nyomdagépet.

A zenét kedvelők szórakoztatását három fúvószenekar szolgálja. A Gyárvárosi Úttörőzenekar meztelenül, a MÉV és az MSZB fúvószenekara térzenével szórakoztatja a közönséget. Fellépnek még a komlói Kodály-kórus, a Mecsek Táncgyűttes, továbbá Dörömböző Géza és népi zenekara. Modellező bemutatót tart az Ércbányász MHSZ modellező klubja és divatbemutatót a Konzum Aruház. A sok érdeklődésre számotartó műsor közül is kiemelkedik a Népszabadság, az MTI, a Dunántúli Napló közös politikai fóruma és show-műsora.

A nagy érdeklődéssel várt rendezvényt tovább színesítik a vidám sportvetélkedők, a Dunántúli Naplóban meghirdetett tombola sorsolás és a műsort záró pályabál.

Közvetítés egyenes adásban

Az MTV 70 perces közvetítést ad egyenes adásban a Bányásznap rendezvényéről 40 perc műsoridőben a pécsi és 30 perces műsoridőben a szegedi eseményekről tájékoztatják a tévézőket. A tévé riporterei megszólaltatnak bányászokat, beszélgetnek újságírókkal, politikusokkal és gazdasági vezetőkkel. A műsoridőben kerül sor a Mecseki Ércbányászati Vállalat és a Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat két-két szocialista brigádja közti kapcsolat felvételére, melyhez a szegediek küldöttségét helikopter hozza az újmecekaljai pályára. A helikopter érkezése előtt a MÉM Repülőgépes szolgálat hőlégballon szakosztálya hőlégballon felszállást hajt végre a pálya gyepszőnyegéről.

A Ho Si Minh-parkban hideg-meleg ételek, italok, üdítőitalok árusítására vendéglátó egységek települnek. Ugyanitt üzemel majd a gyerekek és felnőttek szórakoztatását szolgáló vidámpark.

A Bányásznap rendezvény '78 rendezvény színhelye a sportpálya minden bejáratán megközelíthető, a részvétel díjtalan. A műsorra mindenkit szeretettel várnak a műsor szervezői.

Geisz Ferenc

A napszemüveg

Őrse néni egész életében a haladó szellemek közé tartozott. Még akkor sem nagyon kapálódzott, amikor a hatvanas években erőteljesen folyt a tsz-szervezés, hanem hamarosan alá is írta a belépési nyilatkozatot.

Bizony, már akkor sem tartozott a tizenévesek sorába, inkább jó hatvanas volt, de még — ahogyan mondani szokták —, jól bírta magát. Szorgalmas asszony lévén így hát munkát kért a termelőszövetkezetben és elvállalta a kanok etetését. Ott nem kellett egész nap munkában lenni, csak reggel és este a jóságot megeztetni, s az ólaktat tisztán tartani. Jó volt neki ez a „munkakör”, mert nem messze laktak attól a helytől, ahol a kanokat tartották.

Amikor ment munkáját végelni, s ha valaki kérdezte tőle, hogy hová megy, gyakran emlegette:

— Hát hová mennék? Megyek a disznókhoz, mert én vagyok az egyik kanász!

Ebben a mondatban bizony, volt egy kis gúny is, meg egy kis keserűség is, hogy őt csak ilyen munkával bízták meg a vezetőség. De munkáját becsülettel ellátta.

Egyszer aztán — nehezen lehet már tudni, hogyan történt — valami belepottyanhatót a szemébe és az bizony begyulladt. Kellemetlen dolog a szemgyulladás. Éget, viszket, könnyezik és fáj. Mit lehet ilyenkor tenni? Orvoshoz menni, aki alapos vizsgálat után szemcseppeket rendel, s nem egyszer napszemüveget, mert bizony, még a fény is ártalmas, amíg ez a kellemetlen baj el nem múlik.

Igy járt Őrse néni is. A szemcseppeket még csak elviselte, hanem azt a fránya napszemüveget nem szívesen. Azzal még valamiképpen boldogult, mikor tübe akart ültetni

s feltette a nagyanyjától rámaradt drótkeretes, ovális ablaküvegből bevágott, vásárban vett szemüveget, de a sötét színű napszemüveggel éppen nem volt kibékülve. De hát azért doktor a doktor, az tudja, hogy mi a jó. Ezért is viselte szorgalmasan.

Egyszer is — úgy augusztus vége felé, nagyon szép napos idő volt — ebéd után feltette napszemüvegét, megigazitotta fejkendőjét, fogta kosarát, hogy „kiszaladjon” a szőlőbe — volt vagy két kilométer — s szedjen a már pirosuló paradicsomból, meg a szép sárga paprikából. Jó lesz majd vacsorára lecsónak.

A nagy sietségben el is feledekezett róla, hogy fenn van a szemén a napszemüveg is. Már majdnem kikerült a szőlőhöz, mikor feltekintett. Akkor ijedt meg igazán s így szólt:

— Jaj, micsoda fekete fülhő gyűn! En mőg elfelejtettem behajtani a „kétasszony nap közt” kelt kiscsibéket. Még nagyon gyöngék, minnyát agyonverni a nagy eső!

Ezzel gyorsan megfordult s szinte futva ment hazáig. A nagy sietségben megizzadt és sötét szemüvege meg be is párosodott. Mikor ezt észre vette, gyorsan lekapta. Akkor látta, hogy egy felhőfoszlány sincs az égen, gyönyörűen süt a nap.

Ekkor aztán igazán elfutotta a szentimentális tüze, s úgy odavágta a napszemüveget az őt falához, hogy az bizony ezer darabra tört.

Aztán visszaindult most már napszemüveg nélkül, hogy a szőlőből hazahozza a pirosuló paradicsomot, meg a sárguló paprikát. Szeme pedig néhány nap múlva napszemüveg nélkül is — bizonyosan a szemcseppek hatására — szépen meggyógyult.

KISS JÓZSEF

Bányász kulturális-és sporthetek

„Aki megérti a művészi népmegszólalását versben, képen, zenében, az a világ mozgását, törvényszerűségeit és titkait is jobban érti.” (TUSKES TIBOR)

Közel húsz éve szervezte vállalatunk szakszervezeti bizottsága és a Ságvári Endre Művelődési Ház a Bányász kulturális és sportheteket. A kezdetben néhány előadástól álló program ma már november végéig tartó rendezvény-sorozattá nőtt. Augusztusban ismét megjelent a jól ismert műsorfüzet, melynek programjait — az üzemek javaslatai alapján — talán sikerült úgy összeállítani, hogy abban minden érdeklődő megtalálja a számára legmegfelelőbb szórakozási és művelődési formát.

A rendezvény-sorozat ez évben a második országos bányász fafaragó tábor megnyitásával kezdődött. Augusztus 21. és 30. között a Rudabányai Érc- és Ásványbányászati Múzeum, valamint a Pécsi Bányászati Gyűjtemény felhívására az ország különböző részeiről 35 bányász fafaragó készített alkotásokat. Műveiket néhány régebben készült alkotással együtt a Pincegalériában, kiállításon mutatják be.

Szeptemberben Hikádi Erzsébet és Czene Béla budapesti festőművészek kiállítását, októberben Goór Imre kecskeméti művész festményeit, novemberben pedig Szator Győző grafikáit és fafaragásait láthatják még a Pincegalériában.

A KMP megalakulásának 60. évfordulójára munkásszállónk önkormányzati bizottsága sport és szellemi öttusára hívja az Építők és a Mecseki Szénbányák munkásszállójának csapatát. Komlós János, Sass József és Aradczki László vidám, zenés műsorral köszönti élenjáró szocialista brigádjainkat.

Üzemeink kérésére ismét vendégszereplésre hívtuk a Tatabányai Bányász Művészgyűjtést. Műsorukban Gálóczi Erzsébet: Tizenegy több, mint három című műve szerepel. A népi együttes fergeteges táncaira bizonyára még sokan

emlékeznek, hasonló műsort várunk most is tőlük. Pákolitz Istvánnal, Kende Sándorral, Jókai Annával és Tuskés Tiborral találkozhatnak olvasóink.

Napjainkban sok szó esik a tanulásról, továbbképzésről, önművelésről. A korszerű műveltségről és a munkásművelődésről szóló előadásokra külön szeretnénk felhívni az üzemi művelődési bizottságok és a szocialista brigádvezetők figyelmét.

Október végén az üzemi vetélkedőkön, november 18-án pedig már az elődöntőkön szurkolhatunk a Munka és művelődés mozgalomban részvevő brigádoknak. A szén- és ércbányász szocialista brigád-

zetek tapasztalatcseréje ez évben a Puskin Művelődési Házban kerül sor. A Munkáskadémia előadásai után 25—30 perces rövidfilmeket vetítünk szintén az üzemeink kérésére. Időszzerű gazdaságpolitikai kérdésekről, munkavédelemről, korszerű ércbányászati fejtsémóokról és technikaj berendezésekről hallgathatnak még előadásokat dolgozóink.

A Jó szerencsét! Jó egészséget! mozgalom keretében dr. Orley Judit, az orvostudományok kandidátusa aktuális gyermeknőgyógyászati teendőkről tart előadást. Az alkoholizmus korunk betegsége a címe dr. Bank József főorvos előadásának.

Ságvári Endre születésének 65. évfordulóján ünnepi műsorral emlékezünk kultúrházunk névadójára.

A sport kedvelői bányásznap villámtornán és a Bányász Kupa bajnokságon vehetnek részt.

A Bányász kulturális és sportheteket ez évben is a fúvószenekar ünnepi hangversenye zárja. Reméljük, rendezvényeink látogatói az itt szerzett politikai, műszaki és művészeti ismereteket mindennapi munkájukban sikerrel hasznosítják.

Dr. Roisz Andrásné

Művelődjünk, szórakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház és az Ifjúsági Ház szeptemberi programjából

Ságvári Endre Művelődési Ház

1-én 18 órakor: A MÉV, a Mecseki Szénbányák és a Bányászati Aknamélyítő Vállalat Mecseki körzetének közös ünnepi műsora a sportszarnokban.

2-án 9 órakor: A MÉV gazdasági és társadalmi vezetése fogadást ad a 28. bányásznapon az aranygyűrűvel kitüntetett tőzsgárdatagoknak.

2-án 20 órakor: Cseretői koszorúzás.

3-án 13.30 órakor: Bányásznap rendezvény '78 a PMSC újmecekaljai pályáján.

7-én 18 órakor: Szocialista brigád klubest a Szolgáltató üzem részére. A mai magyar művészet címmel előadás diával szemléltetve.

7-21-ig: Hikádi Erzsébet és Czene Béla festőművészek közös kiállítása a Pincegalériában. A kiállítás megnyitása szeptember 7-én 18 órakor. Megtekinthető vasárnap kivételével naponta 15—20 óráig.

8-án és 15-én 16 órakor: Munkáskadémia. Újtások és ésszerűsítések fogalma, szerepe, értékelése, díjazása. Előadó: Fers Antal, utána „saját ügyben” dokumentumfilm.

11-én 17 és 19 órakor: Vidám zenés műsorral köszöntjük élenjáró szocialista brigádjainkat. Fellépnek: Komlós János, Sas József, Aradczki László, Németh Krisztina és sokan mások.

11-én 18 órakor: Eszperantó klub. Zenés klubest.

14-én 18 órakor: II. sz. bányász részére. Szocialista brigád klubest. Finnország, testvérvárosunk Lahti és a Lahti-tóvilák.

15-én 17 órakor: Utóélmény beszámoló a kubai VIT-ről a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem Mechanika '75 szocialista brigád részére.

Allandó programok. Szabóvarró tanfolyam indul kezdőknek és haladóknak 12-én, 13-án 17 órakor. Zeneóvoda 13-án 16 és 17 órakor. Ifjúsági tánc, discó 6., 13. 18—22 óráig. Minden vasárnap.

Ifjúsági Ház

IH-mozi 8-án 18 órakor: A szerelem rabja (szovjet); 10-én 14 órakor: A tizenöt éves kapitány (spanyol), 16 órakor:

Szeress engem Lily (francia); 15-én 18 órakor: Egy erkölcsös éjszaka (magyar).

Naponta 13—18 óráig, csütörtökön 9—12 és 13—18 óráig 137 féle magyar és 25 féle külföldi hírlap, folyóirat áll az érdeklődők rendelkezésére. Szűnnap: szombat, vasárnap.

14-én, csütörtökön 17 órakor: Lakásépítési program az NDK-ban. Előadó: dr. Gerhard Krenz, az Architekturd der DDR című lap főszerkesztője.

Ifjúsági Park

1-én 20 órakor: Atlantis együttes.

2-án 18—22 óráig: Discó és játék.

3-án 20 órakor: a Gemini együttes idényzáró koncertje.

Szeptember 4-től ismét folytatja hétfői napokon 18 órától munkáját, s rendezvényeit az Ifjúsági Parkban működő Munkásfiatalok klubja. Az érdeklődőket szeretettel várjuk. Hétfő, szerda kivételével discóműsorok 18—22 óráig. Szerdai napokon szűnnap.

Nyaralásról megegyszer

A gyermekek érdekében

Kukaj András Ezt is kapjuk című cikkében nemrég megírta a nyaralással járó izgalmakat és esetelte a balatonfüredi nyaralók szórakozási lehetőségeit. Én most a gyermekek és szülei nevében arról írnék, hogy mit tehetne a szakszervezet és az üdülő vezetője zavartalanabb nyaralásunk érdekében. Mert ugye nem elég a szállodai szintű kiszolgálás, az ízletes, háromfogásos ebéd, bőséges reggeli, vacsora és sokak öröme-re oly jól működő büfé. Mert mi van, ha nem süt a nap, fúj a szél és eső verj az ablakot? A népes gyerekhad birtokba veszi a lépcsőházat, a folyosókat. Hancúrozza hemperegnek a futószőnyegen, kergetőznek körbe-körbe az épületben, miközben szüleiik fáradtságos munkával igyekeznek köztük újra és újra rendet teremteni.

Igen, ezt is kapjuk... a gyermeknélküliek először kapkodják a fejüket, lábukat, aztán visszahúzódnak duplaajtós szobáikba, vagy esernyőt bontanak és távoznak. Bizonyára mindenki szívesen venné, ha lenne egy jól felszerelt játszószoza, amit a gyermekek nap mint nap használhatnának. Ilyen szoba azonban nincs. Van viszont egy klubterem tévével, zeneszerszámokkal, ízléses presszó garnitúrával, közepesen táncparkettel — nem a gyerekek számára. Emeletenként található egy-egy tévészoza, ahova a gyerekek is bemehetnek, no, és a büfé, ahol mindig látható néhány csúszkáló gyerek, aki saját kisautójával játszik, míg szülei italoznak.

Mi lehet az oka annak, hogy egy ilyen szép, szállodaszerű üdülőben, ahol nagylétszámú személyzet igyekszik az üdülők pihenését biztosítani — nem gondolnak a gyerekekre, akik évről évre majdnem annyian mennek mint a felnőttek.

Előbb-utóbb rá kell ébredni, hogy a gyereket nem lehet felnőtt számba venni. Igenis, róla külön kell gondoskodni. Ha klubszobát, presszót, tévészozákat szerelnék fel a felnőtteknek, akkor a gyerekek is joggal elvárhatják, hogy játszószozákat rendezzenek be számukra. Azt szinte már le sem merem írni, hogy legyen mellettük szakképzett felügyelet, de ha kultúros és tolmács gondoskodik a felnőttek szórakoztatásáról, akkor a gyermekek is feltétlenül megérdemelnének egy óvónőt, vagy tanító nénit. Nem hiszem, hogy ezen a téren bárki is vi-

tába száll velem, ha leírom kéthetes nyaralásom alatt történt néhány személyes észrevételemet.

Két ízben voltam szemtanúja, hogy az unalmukban a lépcsőn játszó gyerekek leejtették játékaikat a földszinti előtérbe és csak a véletlennek köszönhető, hogy nem esett valamelyik ott ülő felnőtt fejére. Egyszer a második emeletről ejtett le a kislány egy ceruzát és felszökött a vérnyomásom, mikor a korlát függőleges rácsozatán átdugta fejcskáját, deréig előrehajolva keresve, hogy hova esett.

Na, és amiről feleségem értesült otlétünk alatt, az már kisebbfajta kriminek is boillik. Többeknek feltűnt, hogy az első emeleti fürdő ajtaja be van zárva, de nincs bent senki. Némi nyomozás után kiderült, hogy unatkozó nebulók, miután belülről „beriglizték” az ajtót, a világitóudvar fölött átmászva, a szomszédos fürdőszoba ablakán keresztül távoztak. El lehet képzelni, hogy milyen ideges lett az a szülő, akinek öt éves kislánya is megtette ezt az életveszélyes utat a nagyobb gyerekek után.

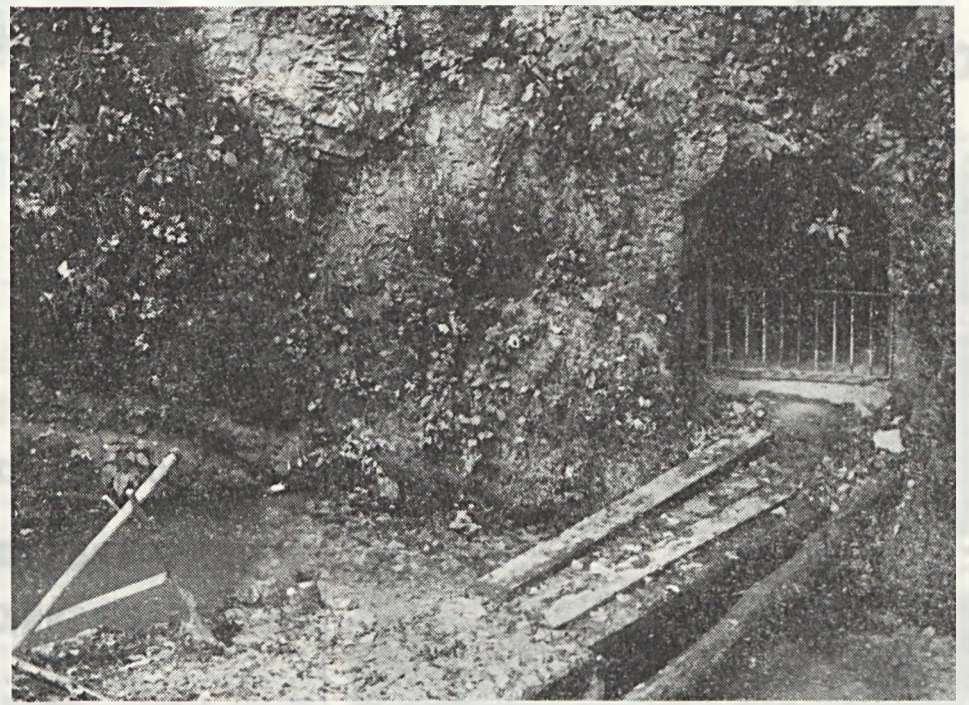
Nem azért írtam le ezeket az eseteket, hogy elrettentssem a családosan üdülni vágyókat, hanem azért, hogy igenis ne feledkezzünk meg a gyerekekről. Tegyük értük legalább annyit, hogy rendezzünk be egy játszószozót, de lehet kettőt is, és a játékokat se sajnáljuk tőlük. Gondoljunk a tinédzserekre is, akik rettentően élveznek a korszerű elektronikus társasjátékokat, amiket a tévévetélkedőkből már jól ismernek. Az épület mögötti kavicsos terület is hangulatosan kialakítható játszótér szerűen, hogy akik ebéd után nem kívánkoznak vissza a partira, azok az üdülőben se unatkozzanak. És ha már a játékokról van szó, ak-

kor szinte a játék megcsúfolásának nevezhetném a pingpongasztalon kívül azt az egyetlen megtalálható alkalmasságot, amit némi jóindulattal rehasztalnak neveztek, bár rettenetes állapota minden emberi elképzelést felülmúlt. Meglepő, hogy szanalásra ítélt kocsmákban is jobb rehasztalokat látni, mint az ország egyik nagy bányavállalatának reprezentatív üdülőjében.

A leírtak fölött érdemes elgondolkozni azoknak, akik tehetnek valamit gyermekeinkért, hisz ezzel a mi nyugalmunkat is szolgálják.

Svastits Aladár

Geológiai kirándulás a Mecseken

A Vízfő-forrás és a barlang bejárata.

Tér István felvétele

Az orfűi medence

Ha már eljutottunk Orfű szélére, érdemes itt is körülnézni. Orfű, Mecsekrákos, Tekeres községek festői, lankás hegyektől koszorúzott medencében helyezkednek el. A földtörténet miocén időszakában a tengerből szigetként kiemelkedő, itt triászkorú szürke mészkőből és dolomitból álló partvonalánál, hatalmas szerkezeti beszakadások jöttek létre. Ezekben, az északra benyomuló tenger öblöket alkotott. A mai orfűi medence alját és oldalát a tengernek homokos, agyagos üledékei alkotják. Kiterjedésük a mainál lényegesen nagyobb volt, ennek nyomát az Orfű fölötti első útkanyar bevágásában láthatjuk. Itt a miocén előtt lepusztult, karsztos, szürke, triász mészkő felszín felé nyitott üregében megtalálhatjuk a sárga, homokos miocén üledéket. A miocén üledékek zöme tehát letarolódott. Az egykori tektonikus sík, amely mentén a medence bezökkent, a déli oldal meredek lejtőjével azonosítható.

A VÍZFŐ-FORRÁS

Az orfűi medence délkeleti sarkában fakad a Vízfő-forrás, ez a Mecsek hegység egyik legnagyobb forrása. Hatalmas, tölcészerű mélyedésből buzog fel a víz, mellette egy vasrúdos ajtó található, ez a néhány évvel ezelőtti feltárt, jelenleg mintegy 150 méter hosszban ismert patakos cseppkőbarlangba vezet (képünkön). A továbbjutás, a barlang teljes feltárása innen nem lehetséges, a barlangkutatók másutt, a Sárkányszakadék lejtékén és a Szárazkút környékének víznyelőin keresztül igyekeznek a tudományos módszerekkel már kimutatott barlangba jutni. Vízének nagy részét szivattyúzással Komló vízellátására hasznosítják, 1977-ben kb. 650 ezer köbmétert. A szivattyúk a forrás mellett álló, népies hagyományokat is felelevenítő kutató- és gépház alagsorában vannak, innen vezetnek be a szivócsövek a barlangba. A kifolyó víz a tavakat táplálja. Főleg nagyobb záporok után, amikor is a megzavarosodott víz ivásra nem alkalmas és a szivattyúk leállnak, harsogva tölti ki a medret a rohanó víz.

A TAVAK

Táplálásuk a Vízfő-forráson kívül főleg a Kis tó melletti büfénél fakadó Mészégető-forrás vizével történik. Több forrás fakad itt e részen, a tó medencében is. Az Orfűi tó (Kis tó) mintegy 200 ezer köbméter vizet képes tárolni, területe 9,8 hektár. A Pécsi tó tárolókapacitása 2,7 millió köbméter, területe 80,6 hektár. Ez utóbbi vízzel jelenleg kb. 1,5 méterrel lejjebb engedték, mert az erős iszapoldás, a lejtőkről lemosott hordalék, a pusztuló partok miatt erősen megnövekedett a nádasok területe, elburjánzott a hínár, rendkívül sok a moszat, alga a vízben. Ez egyébként a tavak elöregedésére jellemző. Így azután a tó vize fürdőre nem alkalmas. Most három-

medencés, tisztított vízü strandfürdő, kemping, autóparkoló építése folyik a tó déli, kiszáradt medence részében. A Herman Ottó-tó természetvédelmi terület, csaknem 300 ezer köbméter vizet tárol 29 hektár területen.

EGYEBEK

Az Orfűi tó gátjainak nyugati oldalán található a Sárkánykút időszakos karsztforrás. Időnként, de teljesen rendszertelenül, hatalmas morgással zúdul ki belőle a víz, ilyenkor ezer liter vizet is ad percenként. Azután napok, esetleg hetek után jelentkezik újra. A népmonda szerint egy hatalmas sárkány él a forrás mögötti hegy beszakadt barlangjában, s amikor ki akar jönni, mozog és löki ki maga előtt a vizet. Szerencsére sohasem sikerül neki. A valóság persze az, hogy egy zárt üreg, barlang van a hegy belsejében, melynek alján egy szivornyaszzerű járat vezet fel, majd lefelé. Amikor az üreg feltelik vízzel, a szivornyán át megindul a vízfolyás s ez addig tart míg a felszín alatti tartály ki nem ürül. Szigorú természetvédelem alatt álló jelenséget megismerünk még hasonló hazánkban Aggtelek környékén.

Érdekes a Mecsekrákos mögötti Toplica völgy forrása is, amely mélyből, szerkezeti vonal mentén felszálló langyos, 18 Celsiusfok körüli vizet produkál. Nemrég melléfűrtak egy kutat, s ez a túlsó oldalon, a Turista forrás melletti fúrással az üdülőterület vízellátását szolgálja.

Végül még egy érdekesség. A Herman Ottó-tó gátja fölött az északi oldalon, mintegy 10 méterrel a víz szintje fölött laza, kagylós, a Havi hegyhez hasonló miocén mészkőben, egy kis, 20 méter körüli hosszúságú barlang található. Ebben a fajtájú kőzetben ez ritkaság. A neve: Bolhás-barlang. I-

Koch László

Játékos nyár

A naptár szerint augusztus van, amúgy aszfaltolvasztó kánikula, izzó nyár. A hőmérő higanyszála kitérni készül a vékony üvegcsőből. A hőmértől az emberek kedélye változó, van akit felvilágyoz, s van akit letaglóz. A reflexek is eszerint lépnek működésbe.

A helyszín az Ybl Miklós utcának a GELKA előtti része. A posta felől fehér Skoda érkezik. De hogyan érkezik? Pilótája minden bizonnyal délutáni sziesztaként szundit egy jóízűt a volánál. A sebesség nem több, mint öt kilométer óránként. A járdáról két asszonyoság komótosan átsétál a túloldalra. Sem a távolság, sem a sebesség nem teszi szükségessé a KRESZ-ben oly szívesen megfogalmazott hirtelen fékezést. A gyalogosok csak annyit vétenek, hogy nem a kijelölt „zebrán” folytatják útjukat. Pilótánk gyorsítja az UF-es Skodát, s a hölgyekhez érve nagyot fékez. Nem történt semmi, csupán ijesztés. Gyalogosaink ekkor kapják fel fejüket, ugrálnak erre-arra, s ürvezetők széttárt karokkal, mintegy kérdezve „mi van libuskáim” szemléli az eseményt. Kedélyes nép a magyar, mondják a nagyvilágban... „Mazsola bácsi” nem zavarja gyermeket szórakozása, s az sem, hogy mögötte három kocsi várakozik türelmesen. Másodpercek telnek el így csendben, s néma szemlélődéssel. Pilótánk megvárja míg gyalogosai elérik a járdát, majd pajkosan utánuk int, s csak ezután indit, az csak természetes, hogy lépésben. Minden bizonnyal várja, ismét lépjen valaki a járdáról, s játékát megismételhesse. A Hajnóci utcai kereszteződésnél elbizonytalanodik, majd hirtelen kihúzza magát az ülésben, s irányjelzés nélkül bekanyarodik a Bihari János utcába.

Hű, de meleg van!

V. T.

Fotópályázat

A természet közös szerelmünk, nemzeti kincsünk — e gondolat jegyében készül a Magyar Vadászok Országos Szövetsége 1981-ben esedékes centenáriumi ünnepeire, és a széleskörű mozgósítás, összefogás igényével kezdték meg a baranyai vadászok is jubileumi előkészületeket.

A MAVOSZ Baranya megyei Intéző Bizottsága az eseményre készülő fotópályázatot hirdeti a természetet szerető fotóművészek, fotósok számára. A pályázat egyik célja, feltárni és bemutatni megyénk természeti szépségeit. Képeket várunk a Mecsek, a Hegyhát, a Zselic, az Ormánság, a Dráva menti és a Karasics-térség legszébb tájairól, természeti objektumairól, vadon élő állatairól.

Öröktésék meg a pályázók továbbá a vadvédelem, a vadgazdálkodás, a vadászatok legbelső eseményeit, melyek hűen kifejezik azokat az erőfeszítéseket, melyeket a magyar társadalom és azon belül a magyar vadászok több tízezres serege fejt ki világhírű vadállományunk védelme, illetve továbbfejlesztése érdekében.

Előnyben részesíti a bíráló bizottság azokat a pályaműveket, melyek a méltán Európa-hírű baranyai szarvas, vadász, őz, őzalkóról adnak hű képet — természetes életkörülmények között mutatva be az állatokat.

A fotókat mind fekete-fehér, mind pedig színes változatban elfogadják a bíráló bizottság. A beküldendő kép nagyság 30x40 centiméter.

Beküldési határidő: 1979. október 1. Cím: 7633 Pécs, Petőfi utca 46.

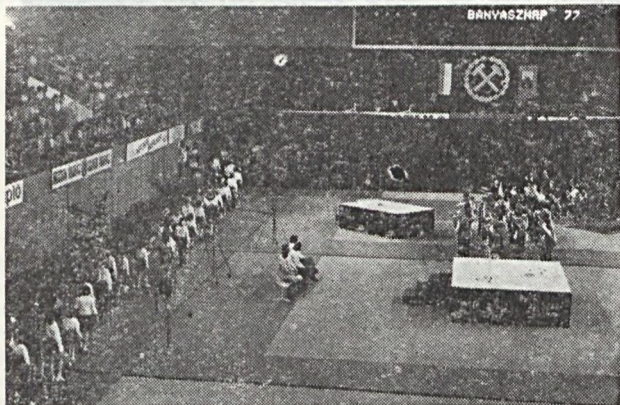
Első díj: 5000 forint, második díj: 3000 forint, harmadik díj: 1000 forint, melyből kettőt ad ki a bíráló bizottság.

A legjobb képeket a MAVOSZ Baranya megyei Intéző Bizottsága a centenáriumi alkalmával kiállításra mutatja be, s közülük számosat megvásárol. A kiállításról reprezentatív katalógus készül.

A MAVOSZ Intéző Bizottsága, Baranya megyei vadász-társaságai a pályázaton részvevő fotósoknak — igény, illetve érdeklődés esetén — szakmai és egyéb segítséget nyújtanak.

MAVOSZ Baranya megyei Intéző Bizottsága

Fellépnek a bányásznapon

A Gyárvárosi Utőrözenekar a Pécs Városi Sportcsarnokban és a PMSC pályán.

A Pécsi Balett Discó című műsorával a Pécsi Városi Sportcsarnokban.

A MÉV fúvószenekar a Pécsi Városi Sportcsarnokban és a PMSC pályán.

Az Ércbányász MHSZ Modellező Klub repülőmodell bemutatójával a PMSC pályán.

A MEM Repülőgépes Szolgálat hőlégballon szakosztály bemutatójával a PMSC pályán.

VIII. Országos Bányász lövészöntő Pécsen

Szeptember 9-én nyolcadik alkalommal rendezte meg a MÉV szb az Országos bányász honvédelmi lövészöntő Pécsen döntőjét a III-as és IV-es üzemi lőtérén.

Az eddigi nevezések alapján több mint 28 csapatra lehet számítani. Ujdonság lesz, hogy a lányok először lőnek 30 lövéses fekvő testhelyzetből, míg a férfiak a 30 lövéses összetett formában versenyeznek. A program: szeptember 9-én 7,45 órakor ünne-

pélyes megnyitó a III. sz. bányázásban; 8 órakor a verseny kezdete; este 18 órakor ünnepélyes eredményhirdetés, majd ezt követően bál zárja az iparág versenyzőinek küzdelmét.

Az esélyekről csak annyit, hogy a méves fiúk hetedszer is szeretnék elnyerni a kupát, bár ez nehéz lesz, a lányok pedig szeretnék folytatni eredményes szereplésüket. Kíváncsiak vagyunk a részvevők eredményes szereplését és jó találatokat.

Országos kézilabda-döntő

Tatabánya után, Szolnok előtt

A MÉV válogatottja két vasat tart a tűzbe. Augusztus 26-27-én Tatabányán szerepelt az Országos munkahelyi spartakiád döntőjén. Egy hét múlva pedig Szolnokon játszanak az Országos Bányász Kupa döntőjén (szeptember 2-3.).

A szolnoki játékokat nagy várakozás előzi meg, mivel a tavalyi viharos várpalotai döntő irreális tette a bajnokok végső kimenetelét. Most nagy figyelmet fordítanak a torna lebonyolítására az illetékes szervek rendezői. Tíz csapat nevezését várják a helyi szervek, így kétszer öt csoportban az együttesek körmezőkést játszanak a csapatelsőseggért. Vasárnap az azonos helyezettek mérkőzésére kerül sor. Elképzelhető, hogy csapatunk revans mérkőzését

játszhat a múlt évi bajnok Várpalota együttesével, ha az A-csoportba sorsolják őket. Nem ígérkezik könnyebbnek a B-csoport sem, itt a második helyezett borsodi legénység lehet nehéz dió fiúknak. Végül is ezért is érdekes ez a játék, hogy a sok jó csapat közül valóban a legjobb kerüljön ki győztesen. Nincs értelme jóslatoknak és találgatásoknak, a mezőny kiegysúlyozott, sok minden adódhat, ezért leghe-lyesebb megvárni a mérkőzések.

A tatabányai szereplés után (eredményét szeptember 15-i számunkban közöljük) most következzen Szolnok, és reméljük, sikerül dobogós helyezéssel hazajönni.

Kovács Miklós

Labdarúgó-döntők

Az együttes simán vette az első három mérkőzés akadályát. A Mecseki Szénbánya ellen 2:1-re, a borsodiak ellen 2:0-ra és a döntőbe jutott dorogiakat 2:1 arányban legyőzték. Ugy látszott, hogy a csapat biztos továbbjutó a vasárnapi döntőbe, de előbb még egy mérkőzést kellett játszani Várpalota ellen. A nagy tét és a túlfeszített idegállapotban pályára lépő játékosoknál ezúttal nem sikerült semmi. A teljesen esélytelen Várpalotától 1:0 vereséget szenvedtek. Ezzel holtverseny alakult ki a MÉV és a Dorog között. A módosí-

tott szabályok értelmében hét büntetőrúgás következett, a csoportelsőség eldöntésére. A dorogiak ötöt, a mévesek három értékesítettek és így a szénbányások kerültek a harmas döntőbe.

A kutatók nem vallottak szégyent, egyöntetű volt a szakemberek véleménye, hogy a játékok alapján a döntőben lett volna a helyük, de ez már csak olyan vigaszmegállapítás.

A torna végeredménye: 1. Oroszlány, 2. Dorog, 3. Tatabánya.

K.—M.

Lőtérépítés társadalmi munkában

Reggel fél hatkor gyülekeztek a munkások a MÉV körletében, hogy szabad idejüket feláldozva, társadalmi munkában a klsvaszari lőtér korszerűsítésén vegyenek részt. Céljuk az, hogy elősegítsék a képzési feltételek jobbá tételét. A lőtérre érkezve mindenki nagy igyekezettel kezdett hozzá a kijelölt munkához. A mérnök csakánnyat fogott, a technikus lapátot, a parancsnok talicskát, kinek milyen szerszám jutott. A lőtérén olyan műszaki munkákat végeztek, amely nemcsak a képzés színvonalát emeli, hanem munkásaink fizikai igénybevételét is könnyíti. Ezután nem kell a munkásoknak kimenni a céltáblához megnézni a találatot, hanem a cél (műszakilag megoldva) jön a munkásokhoz. E munka kivitelezésében századunk állományán kívül igen komoly munkát végzett a III. sz. bányázom gépezete, az EDÜ és a Központ bányamérési osztály dolgozója. A lőtér-

ren az egész nap jó hangulatban telt el (a viccelődés sem hiányzott), mindenki tette, a-

KERESZTREJT VÉNY

Rejtvényünk vizsz. 1., folytatva a függ. 14., vizsz. 60., 15., 37., 29., 75. és 69. sorában Váci Mihály egyik verséből idézzük egy szakaszt. Megfejtésül e sorokat kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1978. szeptember 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

1	A	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	A
4					15							16		
17				18		19					20		21	
22			23		24		25			26		27		28
N			29							30				
31			32				33	34		35				36
			37				38			39			40	
41	42				43					44		45		46
47				48		49	50	51			52		53	
54				55		56		57			58		59	
60		61				62				63			64	E
			65							66				
67	68		69				70	71						72
73		74				75							76	
77	NY			78		79		80			81		82	

Vizszintes: 14. Becézett női név. 16. Citál. 17. Hangtalanul szól. 19. Három - latinul. 21. Becézett szülő. 22. E.A. 23. ...fficiens, együtttható. 25. A.K. 26. Kaloda fele. 28. Európai nép. 30. Házi szárnyas. 31. Kötőszó. 32. C.L.E. 33. Számárbeszéd. 35. Félíg cakkos! 36. Jómagam. 41. Okori nép. 43. Német személyes névmás. 44. Kalcium vegyjele. 45. Béjárt. 47. E.L.I. 49. Közlekedési vállalatok ügyfele. 53. Szörny. 54. Tiltószó. 55. Rógi. 57. Hamis. 58. A.Z.C. 65. Gabona, de madáreség is. 66. Ködlámpa belseje! 67. Vas vegyjele. 72. Szamárrium vegyjele. 73. Ezzel fellog. 76. Dohányzik. 77. Nyitott. 80. C.Z. 82. Darabokra vág.

Függőleges: 2. Vándorhal. 3. Fej része. 4. G.I. 5. Bőr és kén vegyjele. 6. Nem azt. 7. Női név. 8. Mag - németül (ford.). 9. E.J.S. 10. Időhatározó. 11. Római kettes. 12. Mondatrész! 13. Szakítja. 18. Hegy a Dunántúlon. 20. Fügőzár. 23. Järmű. 24. Kezdetül fogva. 26. Házi szárnyas. 27. Bérlok. 33. Mint vizsz. 28. 34. Fa része. 37. Vonatkozó névmás. 38. Üzletekben van. 39. Iparos. 40. L.A.R. 42. Kés jelzője. 46. Város a Dunántúlon. 48. Gerenda. 50. Megtett út. 51. „A” folyadék. 52. Békés. 55. Elődöm. 56. ...and, angol zene-szerző. 58. Végtelen aítás. 59. Zenés szórakozás (ford.). 61. Egyszerű szerszám. 62. Nyelvtani kategória. 63. Őnt (pl.: víz). 64. Americium vegyjele. 68. Tó az USA-ban. 70. Kecskemét eleje! 71. USZU. 72. Tudományág. 74. T.L.L. 76. Mint vizsz. 76. 78. Személyes névmás. 79. Kis szerszám. 81. Eneklő szócska. 82. Kettős mássalhangzó. Juhász Károly

Most legbujább, mert elműlő a nyár. A padokon pipázás, mély a esend. Könyvjutalomban részesültek: Gunszt Erzsébet (7678. A-baliget, Petőfi u. 20.), Pincehelyi Szevári Edit (Kutató-mélyfúró üzem), Tassi János (IV. sz. bányázom).

HÍREK

INTEZKEDÉSI terv készült az 1978. évi ifjúsági parlamentek megrendezésére. Az üzemek október 15. és 30. között tartják a parlamenteket. Ezeket 120 küldöttet választanak a november 23-án megrendezésre kerülő vállalati ifjúsági parlamentre.

Halálozás

VAJDA ZOLTÁN szakvez. v. 41 éves GRANGYA JÓZSEF v. 33 éves, a II. sz. bányázom dolgozója 1978. augusztus 23-án üzemi baleset következtében életüket veszítették. Emlékket kegyelettel megőriztük.

IGEN sikeres volt a tüzelőanyagvásárlási akció. Dolgozóink 667 db 600 forintos és 468 db 900 forintos utalványt váltottak ki.

délutáni órákban jó kedvvel térünk haza. ILLES ANDRAS

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBÁNYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XV. ÉVFOLYAM 18. SZÁM

ÁRA 50 FILLÉR

1978. SZEPTEMBER 15.

„Legfőbb érték az ember”

Egészségvédelem
körletszinten

Dolgozóink egészségvédelme fontos feladata nemcsak a vállalati, üzemi vezetésnek, hanem az adott munkahely közvetlen párt-, gazdasági és társadalmi vezetésének is. Ennek az elvnek megfelelően folyamatosan napirenden tartják e témát és meg hozzák a szükséges intézkedéseket. Ehhez azonban az is szükséges, hogy időnként meghallgassák az érintett dolgozók véleményét, s az arra illetékesek elfogadják a beérkező hasznos javaslatokat.

A III. sz. bányászati mélyszint I. pártalapszervezete augusztusi taggyűlésének egyik napirendi pontjaként tárgyalta e kérdést. Miről is esett szó ezen a taggyűlésen? Többek között arról, hogy mit tett a körletvezetés a munkások egészségvédelme érdekében.

A különböző munkavédelmi előírások — melyek részletezésétől most eltekinthetünk — szabják meg elsősorban azokat a feladatokat, melyek betartását és betartatását kell biztosítani. Azonban, ha mindez megvalósul, még akkor is előfordul betegség, sérülés, munkaképesség csökkenés. A megelőzés tehát a tennivaló egyik oldalát jelenti csupán. A másik feladat, a bányából kikerülő emberekről való gondoskodás, számukra megfelelő munkalehetőség biztosítása. A taggyűlés felszólalói — szinte valamennyien — inkább ezt az utóbbit tartották a nagyobb problémának.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a rehabilitált dolgozók többsége mindenáron abban az üzemben akar maradni továbbra is, ahol megbetegedett. Bármilyen munkát vállalnak, csak hogy a megszokott helyen maradhassanak. Ugyanakkor a rehabilitáltaknak fenntartott munkahelyek száma tovább már nem bővíthető üzemi szinten.

Emberileg, bizonyos fókig, érthető e dolgozók ragaszkodása, azonban a józan ész és a szükségszerűség azt kívánja, hogy meglévő munkaerejüket a közösség hasznára kamatoztassák olyan munkahelyen, ahol teljes értékű munkát tudnának végezni.

Az is lépten-nyomon előforduló probléma, hogy egyesek (tisztület a kivételnek!) csekély anyagi előnyről reklamálnak, pereskednek, ugyanakkor a kötelességeikről időnként elfeledkeznek, mondta az egyik felszólaló.

A vállalatnál kívülről került rehabilitált dolgozók

is eléggé tájékozatlanok. Nem tudják pl., hogy a szakmai vagy egyéni átlag úgy van kiszámítva, hogy a hűségjutalom benne van a kiegészítésben és azt gyakorlatilag minden hónapban kapják.

Egyéni véleményként hangzott el, hogy vannak olyan dolgozók, akik hőskorból sáros, vizes munkahelyen dolgoznak, huzatos vágatban közlekednek, ami néhány év múlva mozgásszervi megbetegedésként jelentkezhet. Pedig nem törvényszerű, hogy sáros, vizes legyen a ruha. Csupán be kellene tartani bizonyos előírásokat, vigyázni a gépekre, szerszámokra és önmagukra.

A II. körletben az a gyakorlat — mondta az egyik felszólaló —, hogy a

„kékmárkás” dolgozók csak előtérrel, vagy Miniron-dóval dolgozhatnak, de ahol nem tudnak szegcsenek lyukat fúrni Miniron-dóval, ott hagyományos fúrógéppel végzik ezt a műveletet. Ez rosszabb, mint ha másik csapatra telepítenék őket, ahol megoldható, hogy ne végezzenek fúrás munkát. A kiadott rendelkezés rugalmasabb alkalmazását javasolják tehát. Bonyolítja a helyzetet, hogy azok a dolgozók, akik az új foglalkozási betegségben szenvedtek, de állapotuk javult, továbbra is kék márkát viselnek, s eszerint osztják be őket.

További problémaként vetődött fel, hogy nem megfelelő a munkavédelmi őrök hozzáállása, melyen sürgősen változtatni kell.

Herendi István

Bányásznap
kitüntetések

A 28. bányásznapon a bányászban eltöltött 25 éves föld alatti tevékenységükért Bányász Szolgálati Erdemérem arany fokozata kitüntetésben részesültek: Cseke Lajos vágár, Földényi Tibor szállítási körletvezető, Hertelendi Kázmér főaknász, Kerekes Béla csillás, Krizbai Mihály diszpécser, Riskó József művezető, Tamás Márton csillás, Tóth Béla vágár, Turj László főaknász a II. sz. bányászattól, Horváth Endre aknász, M. Nagy Lajos vágár, Molnár Piusz vágár, Wald Ferenc vágár a III. sz. bányászattól, Nagy Dezső vágár a IV. sz. bányászattól, Nagy Dezső vágár a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemtől.

A bányászban eltöltött 30 éves külszíni tevékenységükért Bányász Szolgálati Erdemérem arany fokozata kitüntetésben részesültek: Schmidt Ferenc lakatos II. sz. bányászattól, Schwarz Dénes technikus Központ, Szabó József műszaki titkár IV. sz. bányászattól, Tóka Jenő igazgató Központ.

Akik a történelmünket csinálták

A 28. bányásznap üzemi és központi rendezvényei között szerényen foglalt helyet vállalati KISZ-bizottságunk fogadása, melyre az aranygyűrűvel kitüntetett törzsgárdatagokat, kormánykitüntetetteket és vállalatunk nyugdíjasait hívták meg. A fogadáson megjelenteket Tóka Jenő igazgató köszöntötte. Köszöntése rövid történelmi visszaillesztés volt vállalatunk életére és ércbányászattunk történelmére. Köszöntötte mindazokat, akik e „történelmi időszak tevékeny, alkotó közreműködői voltak”.

Eddig a tudósítás, mely nem tudja visszaadni a hőskorszak hőseinek egymással, s a jelen történelmünk alkotó emberével való találkozásának örömeit és hangulatát. Egykori igazgató, üzemevezető találkozásait azokkal az emberekkel, akik mindig megértették az „idők szavát”, s hajtottak és nem tudták, hogy vállalatunk történelmébe úgy jegyzik be őket: „a hajtós korszak emberei”. Jó volt látni a találkozások örömein túl, a „de jó, hogy látlak még, és így!” örömeit, s a könnyfátyolban rejlő „lám, már rég töröltek a névsorból és mégsem felejtettek el” örömeit, a küzdelemre, hőstettek, veszélyekre, jó heccre az együttműködés

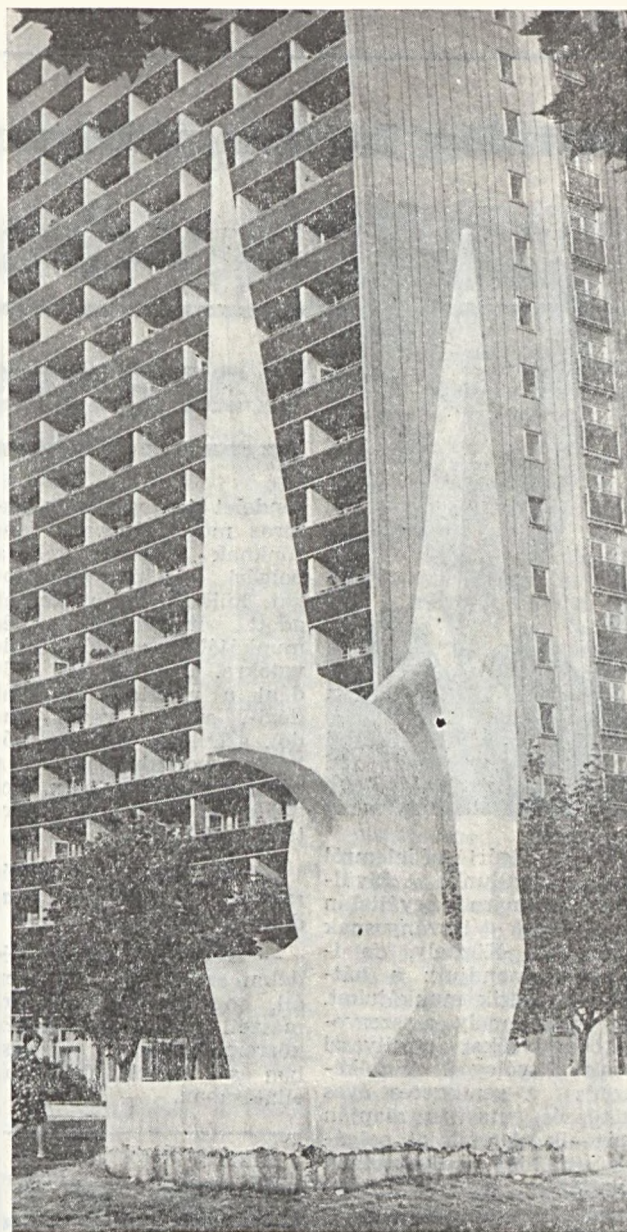
és örömeit, a „mondd, most mivel dolgoztok?” kérdést követő érdeklődés örömeit, a szívben, s gondolatban újra megfiatalodott nyugdíjas arcok örömeit, a vállalat vezetőinek s a KISZ-bizottság mun-

katársainak örömeit, hogy ezt a fogadást megtarthatták és ennyi örömet szereztek a mindenkori történelmünk alkotójának és formálójának, a dolgozó embernek.

Kukai András

Esőtető berendezés, ami azonban nem a látványosság miatt készült az EDÜ-ben, hanem egészségvédelmi okokból. A vízzel az ércszállító gépkocsik által okozott port kötik le az úton. Hegyi József felvétele

Issei Amemiya japán szobrászművész Párbeszéd című alkotását a közelmúltban avatták fel Ujmecekalján, a Mecsek Áruházal szembeni téren. Keller Gábor felvétele

Ifjúsági tábor
Magyarhertelenden

1978. július 7-e nagy nap volt üzemünk életében. Ezen a napon került átadásra Magyarhertelenden az ifjúsági tábor, melyet az üzem kollektívája társadalmi összefogással épített.

Az avatónapságon Lendvai Gellért szb-titkár méltatta azt a nagy kollektív összefogást, melynek

eredményeként felépült a pihenőtelep. Ez az összefogás jellemzi a kollektív munkában rejlő mérhetetlen lehetőségeket. A munka folyamán eltűntek a beosztások közötti különbségek, egyforma lelkesedéssel vette ki részét az építésben szakmunkás, mérnök, nő és férfi.

E lelkes munka eredményeként vált lehetővé, hogy már július 8-tól egyhetes turnusokban megkezdődhetett az üdülés. Az első két alkalommal az üzem dolgozóinak gyermekei táboroztak 60 fő részvételével. A felügyeletet a 39-es dandár úti iskola tanára, Burjáné látta el igen nagy szorgalommal és lelkesedéssel, valamint üzemünk dolgozóinak KISZ-korú gyermekei, mint ifi-vezetők.

A gyermekek után nagycsaládos dolgozóink pihentek egy-egy hetes turnusban családostól, majd a szezon befejezéséig szocialista brigádjaik veszik igénybe hétvégeken családtagjaikkal együtt.

Elmondhatjuk, hogy rövid idő alatt dolgozóink nagyon megkedvelték a szép környezetben levő kényelmes pihenőtelepet és az átadás óta szinte teljes a kihasználtság, sőt előfordult olyan időszak, hogy az igények a lehetőségeket felülmúlták.

Dezsóné Geizler Etelka

Mindig készenlétben...

A polgári védelemről keveset hallunk, a kívülálló számára egyáltalán nem tűnik látványosnak feladatuk. Köz hely, de ilyenkor mondjuk: a háttérben végzik munkájukat. A csend, mely a szervezetben levőket körülveszi csak látszólagos. A felkészítés a rendszeres éves kiképzési utasítás alapján történik. A vállalat polgári védelmi szervezetének jogelődje a légoltalmi szervezet 1958-ban alakult. A húszéves jubileum kapcsán beszélgettünk Fehér László törzsparancsnokkal.

— *Milyen a felépítése a vállalati polgári védelmi szervezetnek, hogyan történik a kiképzés?*

— A vállalat polgári védelmi tevékenységét 12 fős parancsnoki állomány irányítja. Az üzemekben szervezett parancsnoki állomány a feladatok végrehajtását, a szakalakulatonkon és önvédelmi szervezeteken keresztül végzi. Itt előadások és gyakorlati foglalkozások keretében, a már korábban megszerzett ismeretek felrészítésére a feladat, amelyhez különböző szakfilmek nyújtanak segítséget. Az alegységeknek fontos feladata a gyakorlati foglalkozásokon a munkafogások és az alegységeken belüli kollektív tevékenységek mind tökéletesebb elsajátítása. Nehézségi fokként jelentkezik, hogy védőruhában és gázálcban kell a gyakorlatokat nagy részét végezni. Fontos feladat még a szakalakulatok kiképzésén túl a dolgozók felkészítése.

— *Milyen feladatokat látnak el a szakalakulatok és az önvédelmi szervezet?*

— Az önvédelmi szervezet feladata elsődlegesen az üzemre háruló polgári védelmi feladatok ellátásában való közreműködés. Béke időszakban a felkészítésben, hadiállapot, vagy ipari katasztrófa esetén a mentésben és mentesítésben vesznek részt. Szakalakulatokként megkülönböztetünk műszaki-mentő, egészségügyi, RBV, azaz radiológiai, biológiai, vegyi és tűzvédelmi alegységeket. Ezek feladata különösebb részletezést nem igényel, hiszen nevükben megfogalmazódott tevékenységük.

— *Az előbb említette a dolgozók felkészítését...*

— Igen, ez is meghatározott tematika alapján történik. Közvetlenül a polgári védelemben való részvétel állampolgári kötelesség, melyet egy sor

Egy óra a törzsparancsnoknál

rendelet és jogszabály határoz meg. Minden dolgozónak ismernie kell a polgári védelmi feladatokat, különös tekintettel az adott munkahelyre és munkájából adódó tenni-valókra. Tudniuk kell például a riasztási módokat (légi-, sugár-, vegyi riasztás), azt, hogy milyen óvóhelyre vonulhatnak le a bányában tartózkodók, hol gyülekeznek és a magartási szabályokat.

— *Napjainkban a felkészülésen túl milyen feladatokat látnak el?*

— A vállalat polgári védelmi szervezete is készen áll, hogy ipari, vagy természeti katasztrófa esetén közreműködjön a mentésben és a mentési feladatok ellátásában.

— *Hogyan lett törzsparancsnok?*

— Kezdetül fogva katonai pályára készültem. A Honvéd „Dózsa” gyalogos tiszti iskola hallgatója voltam, de az utolsó évet már nem végezhettem el. Egészségi okokból kórházba kerültem, ahol 13 hónapig nyomtam a betegágyat. Így leszereltek, katonai pályámnak búcsút kellett mondanom. A vállalatához 1957-ben jöttem, s beosztásaim során kerültem kapcsolatba a polgári védelemmel. A háromhónapos törzsparancsnoki iskolát 1962-ben végeztem el. Először az Ércdúsító üzemnek, majd 1966 óta a vállalatnak vagyok a törzsparancsnoka — mondta befejezésül Fehér László. Veress Tamás

ÉRTÜNK

Még pár hét és ismétlően megszabású rendezvényorozatra kerül sor a KISZ „berkeiben”: a nagy tömegeket megmozgató ifjúsági parlamentek megrendezésére. Részleg, majd üzem, végül vállalati szinten tartjuk a rendezvényeket. A KISZ KB nagy erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a parlamentek megrendezésében előbbre lépés történjék. Határozatok és útmutatók jelentek és jelennek meg ezzel kapcsolatban. De kevés az ó akarásuk, nekünk is akarnunk kell; KISZ-vezetőknek és KISZ-fiataloknak. Fel kell ráznunk a szunnyadókat. Mozgósítanunk kell minden épkézláb fiatal. Fel kell keltenünk a fiatalság érdeklődését, igényét a véleménynyilvánításra. Hiszen ezeket a parlamenteket értük rendezik, hogy élhesünk jogainkkal és felrészítsük kötelességeinket.

A KISZ-vezetők éljenek jogainkkal és ügyeljenek arra, hogy a parlamenten csak olyan beszámolók hangozzanak el, melyek

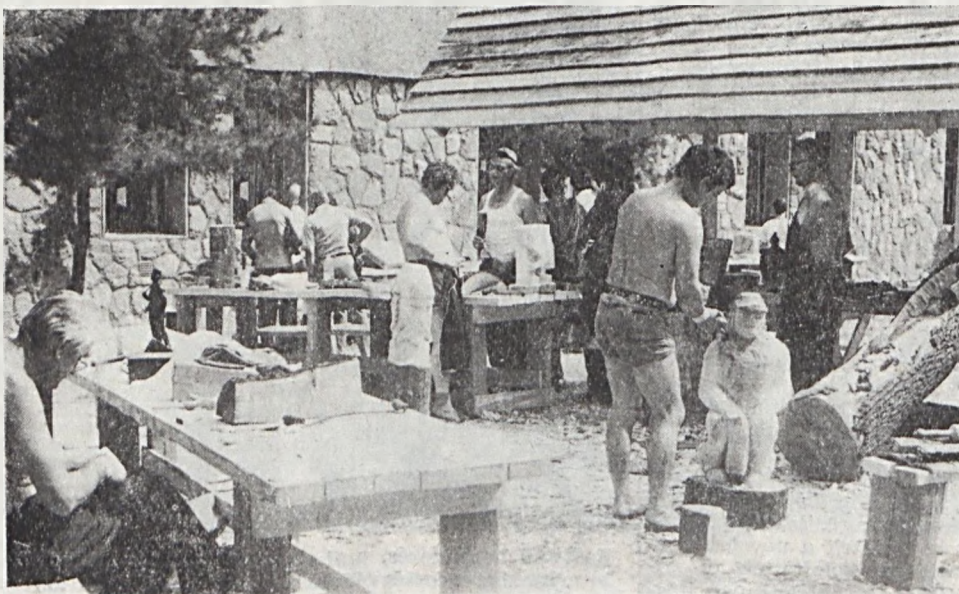
nem siklanak el fiataljaink problémái felett. Hisz vannak problémáink, van miről beszélnünk, vitatkoznunk. Hogy csak párat említsék: lakásproblémák, fluktuáció, fiataljaink beilleszkedési nehézségei stb.

A problémák megoldásában pedig csak akkor tudunk előbbre lépni, ha beszélünk róla. Beszéljünk róla nyíltan, kritikusan és önkritikusan. Tegyük javaslatokat, bátran bíráljunk és kritizáljunk, hisz ez a mi napunk. Legyen olyan a hangulat, mint egy jól sikerült beat-koncerten. Legyen hangzavar a szavunktól, legyen benne fiatalos lendület, fiatalos akarás.

Legyenek olyanok ezek a parlamentek, hogy a deresedő hajú, kiöregedett, meghívott „harcosokat” csapja meg a fiatalság szele. Legyenek újból fiatalok, hacsak pár órára is. Meg kell mutatnunk, hogy fiatalok vagyunk és rendelkezünk azokkal a tulajdonságokkal, melyekkel rendelkeztek elődeink.

Turesi Ferenc

A BDSZ és vállalatunk szakszervezeti bizottsága támogatásával a Rudabányai és a Pécsi Bányászati Múzeum rendezésében került sor Ujmecekalján a munkásszálló A és B épülete közötti térségen a II. országos fafa ragó tábor felállítására. A táborban sok kiemelkedő alkotás született. A 35 részvevő művész mindegyike egy-egy alkotást íthagyott a múzeum részére. A tábor területén egy 4 méter magas tölgyfaasztalot állítottak fel, melynek díszítésében mindegyik művész részt vett. A tábor technikai felszerelését a Szolgáltató üzem építési részlege készítette.

Keller Gábor felvétele

Változatos program

Fúvószenekarunk sikere az NSZK-ban

A nyugatnémet népzenei szövetség elnökének — Rajmund Wolf úrnak — meghívására utaztunk a Német Szövetségi Köztársaságba vendégzereplésre. Weil der Stadt város és annak zenekara volt a vendéglátónk. A város zenekarának száznegyven éves jubileumi ünnepségein vettünk részt.

Az utazást megelőzően tudtuk már, hogy hol, milyen szerepléseink lesznek, ennek megfelelően készültünk fel. A műsor összeállításánál az volt a célunk, hogy vendéglátóinkat megismertessük a mi fúvószenekarral, valamint olyan német és más szerzők műveit mutassuk be, amelyek hangvétele könnyű- és nehezebb változatosságai kielégítik a legigényesebb hozzáértő hallgatókat.

Szükség volt erre a széles skálájú műsorpolitikára, hiszen a bemutatkozó ünnepi hangverseny után — amelyre huszonkét órás fázastó utazás után a Weil der Stadt-i koncertteremben került sor — egy hatalmas, kb. kétezer személyes sátorban két alkalommal is úgynevezett sűrűn játszottunk osztatlan sikerrel. Az ünnepi hangversenyen Kodály, Sárközi, Erkel művei mellett a nagy német zeneszerzők Beethoven, Wágner, Weber alkotásából mutattunk be.

A már említett sátorban könnyű, szórakoztató zenét játszottunk. Műsoraink változatosságával, magasfokú zenéléssel igyekeztünk meghálálni vendéglátóink szívélyes, mondhatnám baráti fogadtatásait. A bemutatkozó hangverseny előtt a város zenekara eljátszotta a magyar és a német himnuszt, majd az

ünnepi beszédekben köszöntötték zenekarunkat a város polgármesterével és élén. Utána miénk volt a koncertpódium és zúgott a vastaps játékunk nyomán. Ezt követően másnap a városházán egy fogadáson vettünk részt, ahol a vendéglátóink iratták be nevünket.

Weil der Stadt után, vasárnap Stuttgartban egy óriási parkban adtunk egy és fél órás térzenét szépségű hallgatók előtt. Hogy ne felejtsem, szombaton délután még elvittek bennünket a Fekete erdőbe kirándulni. Volt időnk megcsodálni út közben a tiszta, szép, rendezett településeket a kis cukorházakkal, csak a Jancsi és Juliska hiányzott.

Hétfőn Nürtingenbe utaztunk, ahol délután a délnémet rádió készített velünk felvételt. Ennek a felvételnek a műsorát már kiutazásunk előtt rögzítettük, itt csak magyar szerzők műveit játszottuk. A német rádióhallgatók hallhatják majd zenekarunk előadásában Erkel: Fegyvertánc a Dózsa György c. operából, Rózsavölgyi: I. magyar kórtánc, Erkel: Palotás a Hunyadi c. operából, Sárközi: Legény-tánc, Lendvai: Scherzo c. műveket.

Este a nürtingeni koncertteremben adtunk hangversenyt, másfél ezer hallgató előtt. Ebben a gyönyörű teremben — kiváló akusztikája miatt — örömtől muzsikálni. A zenekar is érezte azt hiszem — bár az előző szerepléseknél is osztatlan sikert

arattunk — ez alkalommal egészen kimagasló teljesítményt nyújtott a zenekar valamennyi tagja. Nagyon „feldobtak” bennünket a baráti, ünnepi beszédek, zenekarunk köszöntése, és ismét a magyar Himnusz. Még azt is megbocsátottuk, hogy kicsit modorosan játszották. Mindegy, mégis a mi Himnuszunk dallamai szárnyaltak át a hatalmas termen, majd ismét átadták a koncertpódiumot. Kétórás, hangversenyt adtunk, ennek az ünnepi öltözött tömegnek, akik között nem volt ritka még az estélyi ruha sem. Mint már említettem, hatalmas sikert arattunk — a vastapsok, a ráadások legálább is ezt bizonyítják — valamint Wolf úr úgy nyilatkozott együttesünkről, amikor azt mondta bennünket méltató búcsúbeszédében, hogy ilyen egyszerű és kiváló fúvószenekar még nem járt a Német Szövetségi Köztársaságban.

A fázastó utazás és a sűrített program ellenére (négy nap alatt hét alkalommal léptünk közönség elé) úgy érzem, minden esetben sikerült helytállnunk, s méltóan képviseltük a magyar fúvószenét.

Mecsek Ércbányász

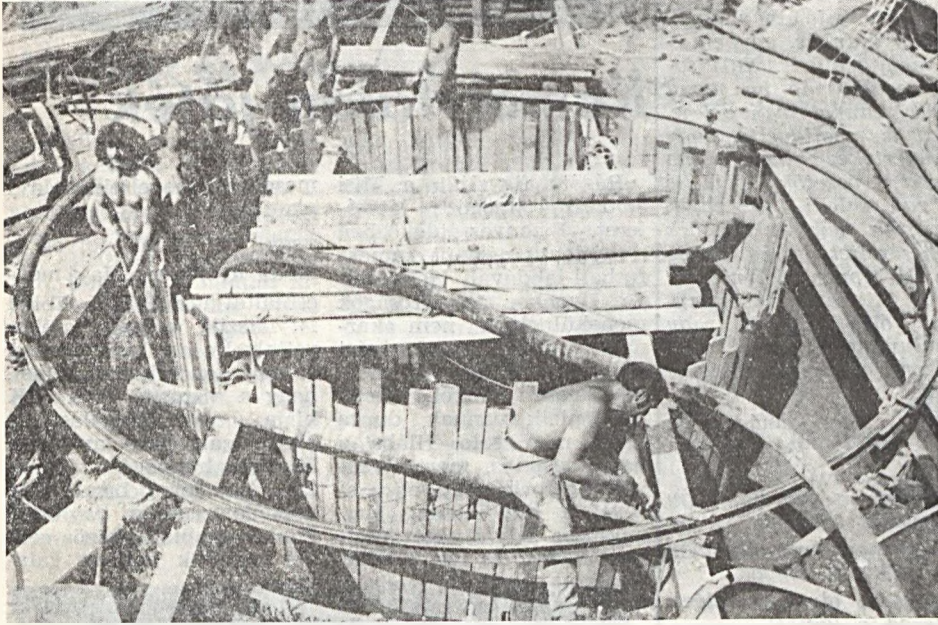
A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Gelsz Ferenc
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kladja
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Megbízott felelős vezető:
Mogyorósi Sándor

Megjelenik kéthetenként
Előfizethető
a szakszervezeti bizalmi laknál
Előfizetési díj egy évre
12 forint
Ny-623-4

Látogatóban a III. számú bányüzemben

Deákék különleges munkát végeznek

A KPV feltöréshajtó padozat és a IV. sz. bányüzem 71-es ifjúsági szocialista brigádja összeforrt. A gép kihasználása és a brigád tevékenysége elválaszthatatlan. Szükség is van erre a párhuzamra, hiszen a berendezést különleges feladatok megoldására vásárolta vállalatunk.

Néhány évvel ezelőtt tréfának szántuk a IV. sz. bányüzemben, hogy feltöréssel lyukasztunk a napra, hiszen ehhez 900 méter hosszú feltörésre lenne szükség. A IV. sz. bányüzem alsó szintjeinek műveléséhez egy légút-rendszert kell kiépíteni, melyhez kapcsolódik a MEV-nél s az országban is újnak számító föld alatti hűtőtorony a nagyteljesítményű hűtőgépekhez. Ennek kiépítése több éves beruházási feladatunk, ehhez szükséges a 7. szintről a külszínre egy függőleges feltörés.

Ezt, a ma már nem tréfának szánt feltörést Deák

Laciék kapták feladatuk, sőt 4 négyzetméteres szelvényben már közel 400 métert kihajtottak. E tevékenységük közben „vendégségbe” hívták a csapatot a III. sz. bányüzembe, 112 méter hosszú, 13 négyzetméteres feltörés hajtására. A csapatnak már szinte megszokott feladat volt a függőleges, 4 négyzetméteres feltörés hajtása. A nyarat viszont napsütötte helyen, a Jakabhegy lankáján levő erdő tisztásán töltötte a csapat, igaz három műszakban. Megkezdődött — külszínről lefelé haladva — a feltörés 13 négyzetméterre bővítése.

— Szükség van ilyen vastag betonrétegre, hiszen itt a külszínen elég laza a réteg, később csak közhorgonyt, expandált hálót és 5 cm vastag torkrét biztosítást fogunk alkalmazni — mondja Deák László.

Tóth János

Csöndör László felvétele

Folytatják a római település feltárását a perkoláció II. területén

Római kori luxusépítkezés

Az elmúlt két évben a nyári feltárások után már beszámoltunk a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemi perkoláció II. területén talált leletekről, épületekről. Az idei feltárások végeztével megkértük dr. Burger Alicét, a Magyar Nemzeti Múzeum osztályvezetőjét — aki az ásatásokat irányítja —, hogy foglalja össze az eddig végzett munka eredményeit, illetve ismertesse a régészeti együttes várható jövőjét.

Az 1977-ben végzett munkák tisztázták egy későrómai (i. sz. IV. sz.) temetkezési hely feltárásainak eredményeit, megkezdődtek az északra enyhe domboldalon fekvő, nagy kiterjedésű római kori villaépület ásatásai.

A temetkezési hely egy föld alatti sírkamrából és

fölötté levő sírkápolnából áll. A sírkamrába egy keskeny folyosóról lépünk be (hossza 480, szélessége 320 centiméter). Teteje — dongaboltozattal volt fedve — időközben beszakadt. Padozata ép, szép rózsaszínű ún. terrazzóból készült. A sírkamra falai körben festve voltak, ugyancsak festve volt a folyosó nagy része is. A festett falfelület teljes hossza 15 méter. Sajnos ezt a sírkamrát éppen száz évvel ezelőtt már megtalálták a helybeli lakosok, akik a kiváló minőségű köveket, téglákat (alfestményel együtt) kibányászták és ezekből építkeztek.

A perkolációs medencék közelében 1977-ben feltárt és megmentett temető építmény a MEV vezetőségének köszönhetően néhány év múlva bemutatható lesz a nagyközönség számára. Addig is — az Országos Műemléki Felügyelőség közreműködésével — mindent elkövetnek a szakemberek, hogy a pusztulástól megmentsék és a bemutatásig, illetve a védőépület megépítéséig az időjárás viszontagságaitól megkímélik.

Az elmúlt évben megkezdett villaépület feltárása 1978-ban két hónapon keresztül folyt. Sikerteljes kb. 3000 négyzetméter területen tisztázni a villa alaprajzát, valamint azt a rendszert, amely szerint az i. sz. II. század első negyedében megépítették. Délkeleti sarkában nagy kiterjedésű fürdőtraktus volt, középen lekötött udvarral. E körül folyosó fut, amelyből mindkét oldalon nagyméretű szobák nyíltak. A szobák és a fürdő alfűtőszervezetel, sőt falfűtéssel volt el-

látva (ún. hypocaustum), amely télen is biztosította a lakók legnagyobb kényelmét. A ma látható kis négyszögletes téglából egymás fölé épített oszlopok tartották a fölötté „lebegő” padlót, kívülről fűtötték a rabszolgák faszénrel és így áramlott be a meleg levegő a padló alá, illetve a falakba. A most látható maradványok az egykori pince-szint alatt őrizték meg a római kori luxusépítkezés ritka emlékeit. Az idei feltárások során az épület alaprajzának kibontakozásán túl fény derült a villa építkezésének, használatának korára is. Az idén megtalált pénzek segítségével, továbbá a rendkívül sokrétű egyéb emlékek alapján (agyagedény-töredékek, vasleletek, bronz ruhakapcsoló tűk stb.) tudjuk, hogy Hadrianus császár (i. sz. 118—138) uralkodása idején építették először meg ezt a luxusvillát. Lakói sokáig használták, majd tűzvész martaléka lett. A IV. században ismét sokáig használták, sőt sok helyet átépítettek, ajtókat elfalaztak, újakat létesítettek stb. A feltárások során sok szép alfestmény-töredék, márványlap, mozaiktöredék került elő.

A perkoláció II. területén véletlenül előkerült római kori település egy nagy kiterjedésű földbirtok központi épülete. Ehhez tartozhatott sok egyéb rendeltetésű épület is (magtár, műhelyek, rabszolgaszállások stb.). A villa csatornarendszere arra mutat, hogy a közeli patak szolgáltatja a vizet. A földbirtok tulajdonosa, majd utódai kb. 250 évig éltek ezen a birtokon.

A Pécs közelében újonnan megkezdett feltárások folytatódnak a jövő évben is és már az eddigi eredmények is különleges helyet biztosítanak Kővágószőlőnek mind a tudomány, mind a közművelődés területén — fejezte be tájékoztatóját dr. Burger Alice. Stadler Ferenc felvétele

Munkaátvétel

— Ma jöttök? Hány órákor?
— A másik munkahelyen is van szünetünk, ne feledjétek átvenni.

— Gumszalagot hozzatok magatokkal, mert csak azzal mérve lesz valamink.

Aztán elmesélnék egy bányászanekeztőt, egy régmúlt munkaátvételtől, amikor a bányafelmérő oda-vissza mérte a feltörő vágot, hogy valamit keressenek is a bányászok. (Ugy látszott célzás akar lenni.) Ilyen hangulatban kezdődött a munkaátvétel napja a II. sz. bányász IV-es körletében.

Raporton nincs semmi rendkívüli, tehát a program szerint mehet a munkaátvétel. A diszpécserfülke előtt haladunk el, Berecz István körletvezető-helyettes gyorsan megbeszéli a diszpécserrel a bányajárásunk sorrendjét, hiszen a mélyszintekre megyünk, s itt nagyon kell igazodni az aknaszállítás rendjéhez. 21—22—23—25. szintek tartoznak jelenleg a feltörő körlethez, s bizony sok bosszúságot okoz a szállítás, ha valahol „ottfeljetik” az embert.

A 25. szinten a 82-es csapatot kezdjük s a szokásosnál kritikusabb szemmel vizsgálja a körletvezető-helyettes is a munkahelyet. O a bordázás minőségét, s a biztosítóelemek beépítését kifogásolja, én a

tervezetnél alacsonyabb talphágást. Aztán közös erővel azt magyarázzuk, hogy miért kell a siklórendező amúgyis nagy-szelvényű vágatában kiemelni a „kicsit alacsonyabban” beépített TH-kat.

A következő, 23. szint 47-es csapat munkahelyére 30 perces várakozással tudunk csak eljutni, de eljutunk. Itt látszólag a vágathajtás minőségével nincs különösebb baj, de a munkahelyi rend kritikán aluli. Szótlanul hallgatják a körletvezető-helyettes „hegyi beszédét” a rendről, s az elvárásokat a gépek állapotáról. A vágat arról kell meggyőzni, hogy nem 344 méterről, hanem 350 méterről indultak hó elején. Érdekes, hogy majdnem minden munkahelyen olyan azonos „memóriahibával” emlékeznek az induló folyóméterre. Még néhány mondatos elgázítás a jövő havi munkáról, a léggurító indításáról, s aztán igyekeznünk kell tovább a 22. szintre.

Másnapra nem hagyhatunk a munkaátvételt bányajárásból semmit, mert akkor már papírra kerül a mai végállás alapján az egész havi munka, s lapos vagy dagadó borítéként jelentkezik 15-én a bérkifizetés napján.

K.-A.

Egy beszélgetés során körletvezető-helyettes barátom egy fényképet rakott elém, mely egy újítási, ésszerűsítési javaslat fényképes melléklete volt. Lelkesen magyarázta, hogy mennyire egyszerű a kivitelezése, és egy lépést jelent a bányász egészségvédelméhez. Arra a kérdésemre, hogy szokott-e újítani, azt felelte: igen, de valószínű ez az utolsó. Meglepően hallottam szavait, és kerestem az okát, hogy miért?

Az ötlet újítások, eszmei díjas újítások nem okoznak különösebb gondot, sem az újítónak, sem az iparjogvédelmi csoport előadóinak. A probléma akkor kezdődik, ha az újítás bevezetése komoly gazdasági haszonnal jár a vállalat üzemeinek, részlegeinek. Lehet, hogy az általam ismert példák egyedi, de némelyik újítás olyan szellemi termék, mely talán évekre megoldja a külföldi (nem utolsó sorban nyugati) relációból

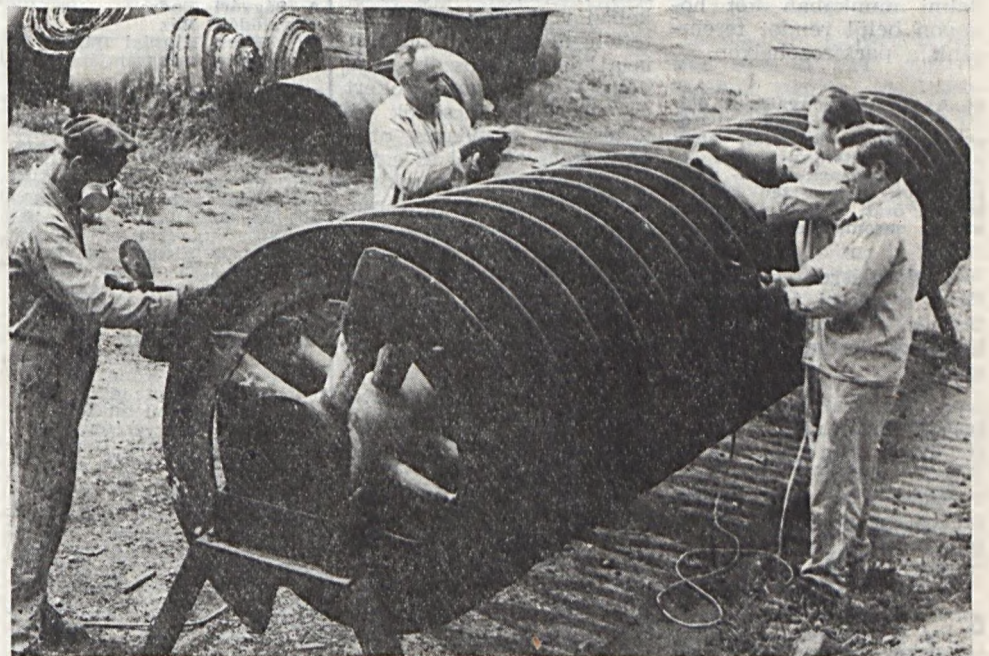
Érdemes újítani?

a beszerzés gondját. Körülményes a társüzemek véleményének beszerzése. Gépész újítóink arra panaszkodnak, hogy a náluk jól bevált és alkalmazott újításokat a társüzemek a legkritikább esetben veszik át.

A komoly gazdasági haszonnal járó újítások elfogadása, vagy elfogadtatása nehézkes, hosszadalmas. Nyilvánvaló, hogy ezen újítások elbírálása körülményes, széleskörű kísérleti bevezetést és elemzést igényel. Több műszaki, gazdasági szakvélemény összegezése alapján tud az egyszemélyi elbíráló, a műszaki igazgatóhelyettes dönteni. Akkor van mindenki kedvező helyzetben — és elégedett az újító is —, ha minden mérhető és tárgyilagosan lehet vizsgálni. Mindez nem mondható

el például a fémtámelőfeszítés üzemi és vállalati gondját megoldó újításról, melynek a kálváriája embereket, csoportokat foglalkoztat hosszú távon és elvonja az újító kedvét a további újításoktól, mert saját igazának bizonyítására fordítja szellemi és fizikai erejét. Minden esetre mások újító kedvét sem fokozza az ilyen kálvária. Pedig a II. sz. bányászati dolgozók újító kollektívája szép eredményekkel dicsekedhet eddig: 1977. évben a vállalat üzemeinek versenyében első voltak 64 beadott újításukkal. Ebből tizenhárom elutasították, a többi kísérleti bevezetésre, vagy elfogadásra javasolták. Az újításokból 1 055 000 forintos gazdasági haszna volt az üzemeknek.

Kukai András

Kopásállóság növelése és a korrózióvédelem érdekében gumiréteggel vonják be az EDÜ zagyelválasztó berendezésének spirálját. Felvételünkön a József Attila szocialista brigád négy tagja: Óvári János, Ózdi József, Horváth János és Csór József. Keller Gábor felvétele

1. A II. sz. bányüzem párt- és szakszervezeti tag rokkant bányászai kifogásolják, hogy az üzem különböző fórumain nem kapnak megfelelő felvilágosítást jogairól és ügyük intézésére vonatkozólag.

A kérdésre **Barcsa Zsigmond**, az üzem pártbizottságának titkára válaszolt: — A felvetett kérdést a szakszervezettel közösen megvizsgáltuk és megállapítottuk, hogy a problémát egy dolgozó vetette fel, tehát nem általános panaszeről van szó, de a hiányosság fennáll. Hogy hasonló eset ne fordulhasson elő, az üzemi jogász rövid időn belül összehívja az érintett dolgozókat és ismerteti velük a jogaikat tartalmazó jogszabályokat és az ügyintézés módját.

2. Az üzemi étkeztetéssel kapcsolatban a dolgozók panaszai a következők: sűrűn használnak fel állott tojást; a csomagban levő főtt tojás ehetetlen; túlságosan sokszor van turistaszalámi a csomagokban, amit a bányászok eldobálnak, a patkányokkal etetik meg.

A kérdésre **Szabó Lajos**, a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat anyag- és áruforgalmi főosztályának vezetője válaszolt:

— Tojást hetenként szállít az üzemi konyhákra a Baromfiipari Vállalat. Tudomásom szerint, mindig frissek. A panaszt kivizsgálatom és a szükséges intézkedést megteszem. Tekintettel arra, hogy téli-szalámból és gyulai kolbászból az ellátás — szárazáru keretgazdálkodás miatt — nem megfelelő, kénytelenek vagyunk több turistaszalámit felhasználni.

3. A III. sz. bányüzem föld alatti dolgozói felvetették, hogy a féléves váltásnál nagyobb gondot kellene fordítani az anyagellátásra, így például a heveder-, csavar- és szigetelő föllakészletre.

A kérdésre **Német Jenő** osztályvezető válaszolt: — A központi raktárban hevederből, csavarból és szigetelő föllakból nincs hiány, az üzem vételezze fel és vigye el a szükséges mennyiséget.

4. Az üzem gépkocsi-tulajdonosai azt kérik, hogy teremtsenek nagyobb rendet a parkolóhelyen, mert a rendszertelen beállítások miatt sokszor nem lehet onnan kihajtani.

A kérdésre **Kocsor Ferenc** üzemvezető válaszolt: — A szocialista brigádok és a gépkocsitulajdonosok bevonásával társadalmi munkában két hónap alatt belül rendet teremtünk a parkolóhelyen.

5. A IV. sz. bányüzem dolgozói azt kérdezik a városi tanács illetékesétől, hogy a Mohácsi úton, a vasúti átjáróhoz terveznek-e alul- vagy felüljárót, mert esetenként közel fél órát is kell várakozni a zárt sorompó előtt.

A kérdésre **Buzánszki Béla**, a városi tanács építési és közlekedési osztály helyettes vezetője válaszolt:

— Ebben az ötéves tervben a Tüzér utcai felüljárón kívül sem alul-, sem felüljáró építését nem tervezük. Hogy a következő ötéves tervben, hol, mi épül azt most még nem tudjuk.

6. Valamennyi alapszervezetben szótartották a védőétel egyhangúságát, súlyosbítja a helyzetet a bűfe rossz áruegysége.

A kérdésre **Szabó Lajos**, a Mecsekvidéki Vendéglátó Vállalat anyag- és áru-

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

forgalmi főosztályának vezetője válaszolt:

— Vállalatunk mindent megtesz annak érdekében, hogy a csomagokba változatos élelem kerüljön, de tartani kell magunkat a KÖJÁL előírásaihoz is. Nem mentségül mondom, de a város szárazáru-ellátása nem választékos, változatos. A büfével kapcsolatos panaszt megvizsgáltam és a lehetőségekhez mérten szükséges intézkedést megteszem.

7. A Kísérleti kutatási és automatizálási üzem dolgozói felvetették a vállalat egészségügyi szolgálata felé, hogy a rendszeres szűrővizsgálatok alkalmával rákszűrést is végezzenek. Kifogásolják, hogy a fogpótlás nagyon hosszú ideig tart, magánrendelőben sokkal hamarabb készül el.

A kérdésre **dr. Bank József**, a vállalat egészségügyi szolgálatának főorvosa válaszolt:

— Az általános rákszűrővizsgálat jelenleg sem a rendszeres szűrővizsgálatokon, sem ezen kívül nem valósítható meg az alábbi okok miatt: nagyon időigényes, hiányoznak a megfelelő műszerek és kevés a szakember. A fogászati rendeléssel kapcsolatos kérdés: egy ideig egy orvos látta el a munkát, ami növelte a torlódást. Már újra két fogorvos rendel. Ami a fogpótlást illeti, amíg a Fogtechnikai Vállalat új üze me el nem készül javulás nem várható. A magánrendelésnél azért készül el sokkal hamarabb, mert a városban több mint száz magán fogtechnikus működik. Igaz, hogy az árak is sokkal magasabbak mint az egészségügyi szolgálaté.

8. A Központ dolgozói közül többen kifogásolják, hogy a pénztárnál és az SZTK-ügyintézőnél fogadóórák vannak megállapítva.

A kérdésre **Böhm Tibor**, a vállalat igazgatóhelyettese válaszolt:

— Az SZTK-ügyintézés, valamint a bérelszámolás területén a fogadási idő, illetőleg az egyes igazolások elkészítésének és kiszolgáltatásának egy bizonyos időszakban való meghatározására a vállalati központ munkafegyelmeinek megszilárdítása érdekében volt szükség. Türelmetlen állapot volt ugyan is a korábbi időszakban az, hogy fizetési igazolásokért, áruvásárlási kölcsönök kiállításáért, táppénzes utalványok cseréjéért és egyéb más ügyekben is munkaidő alatt állandó ügyfélforgalom volt a bérelszámolási csoportnál, mely nagy mértékben hátráltatta az ott végzett munkát és az állandó megszakítások miatt a hibalehetőségek száma is növekedett.

— Az ilyen rendszeresen, időközönként igazolásokot kérők ezután zavarták a cég szerű aláírást végző illetékes osztály vezetőt, főosztályvezetőt, vagy éppenséggel az igazgatóhelyettes munkáját. Ott is a folyamatos megszakítások miatt sok problémát okoztak.

— A különböző időpontokban igazolásokért járók, hosszabb-rövidebb ideig távol voltak munkahelyükről és nem biztos, hogy amikor az igazolást kérték,

akkor azonnal az illetékes ügyintézők vagy az aláírók rendelkezésre állhattak. Így előfordulhatott, hogy egy ügy miatt többször is felkeresték az ügyintézőket és ezzel saját munkaidejük kihasználásán is csorbát ejtettek. A kifogásolt időre meghatározott fogadóórák bevezetése előtt (amelyek a legegyszerűbb szervezési intézkedések voltak) több alkalommal kértem központunk kommunisztáinak támogatását, számítva arra, hogy e munkafegyelmet szigorító intézkedést a legelső köztől ők megértve támogatják. Téves nézet ezen intézkedésnek az összehasonlítása a bürokráciával, mert ez pont annak ellenkezőjét, a gyorsabb ügyintézését és a hatékonyabb munkát kívánja szolgálni.

9. A Központ portásai sérelmezik, hogy részükre az új munkarend sem jelent könnyebbséget, mert vállalati szinten továbbra is ők teljesítik a legtöbb órát: 240/hó. A bányászotknél 184 óra/hó a szolgálat.

A kérdésre **Simon Sándor**, a vszb közigazgatási felelőse és **Juhász Károly**, a vállalat munkaügyi osztályának vezetője válaszolt:

— A rendelet szerint a portások különféle törvényes munkaidők mellett foglalkoztathatók, ezt a vállalati kollektív szerződés tartalmazza. Ahol hosszabb a munkaidő, magasabb a kereset is. Munkaerőgazdálkodási szempontok döntik el a szolgálati idő alkalmazását. Az ötnapos munkahét bevezetése (ilyen szempontból) senkinek sem jelent „könnyebbséget”, mivel a munkaidő hossza változatlan maradt. A portásoknak is a törvényesen előírt munkaidőt kell letölteni és ennek letöltése után jutnak szabadnaphoz.

Művelődjünk, Szótalkozzunk

A Ságvári Andre Művelődési Ház és a Pécsi Ifjúsági Ház szeptemberi programjából

Ságvári Andre Művelődési Ház

18-án 18 órakor: Eszperantó klub. Nyári élménybeszámoló. 18-án 18 órakor: Jó szerencsét! Jó egészséget! mozgalom keretében aktuális gyermekorvosi tanácsadások. 19-én 18 órakor: Dr. Orjey Judit, az orvostudományok kandidátusa, gyermekorvos, az Orvostudományok Intézet Nőgyógyászati Tanszék adjunktusa.

20-án 16 órakor: Pécs nevezetességei. A Szolgáltató úzből autóbussz indul pécsi városnézésre, műemlékek megtekintése idegenvezetővel. 21-én 17 órakor: Gazdaságpolitika. TIT előadás a munkásszállón. 22-én 18 órakor: Korszerű ércbányászati fejteszmódot. Előadó: Móser Károly. 23-én 18 órakor: Eszperantó klub. Az eszperantó története I. A nyelv megjelenése és terjedése a világban. 24-én 18 órakor: Disztúrgyak a lakásban. A Centrum Áruház kiállítását a Szolgáltató üzemből. 25-én 18 órakor: Szocialista brigád klubest a II. sz. bányász részére. Napjaink törekvése a művészet terén. Déry János előadása. 26-án 18 órakor: Képzőmű-

Dicsőhimnusz

János a brigádban egyik legjobb munkás, egyben éles megfigyelő is. Nem sokat beszél, de ha mond valamit, annak van veleje.

Azt is megfigyelte, hogy brigádértekezleteken, ha éppen a vezetők közül is ott van valaki, az egyik brigádtag nem fukarkodik a dicsérettel még akkor sem, ha éppen bíráltni kellene. Mindezen tevékenységét főleg jutalom, vagy prémiummegállapítás előtt gyakorolja nagy előszere-ttel.

Egy ilyen tanácskozás végén János meg is jegyezte:

— Nem is tudtam, hogy te énekkáros vagy?

— Honnan veszed, hogy én énekkáros vagyok?

— Mert olyan kiválóan ösmered a kottát!

— Nem vagyok én énekkáros, meg a kottát sem ismerem.

— Akkor meg nem értem, hogy tudsz ilyen dicsőhimnuszokat zengeni!

Kiss József

Ellesett párbeszéd

— És akkor a mentőorvos megdicsérte a hősmet. Az pedig azt válaszolta: semmiség, a dolgozó népet szolgálom!

— Klassz lehetett! Mondd, te tudsz tájleírni?

— Azt nem, de jellemzem nagyon. Olyan jól jellemzem a szereplőimet, hogy rájuk lehet ismerni. — Én tájleírni szeretek. Szinte színes, élő lesz minden.

— Nekem egy hibám van, nem tudok veszíteni. A szereplőim sem.

— Ne mondd?

A beszélgetést tizenkét éves sráctoktól lestem el délután a buszon.

Kukai András

A SZERKESZTŐSÉG PORTÁJÁBÓL

Komolytalan játék

Régóta figyeljük a Misi cukrászda mögötti játszótér. Bizonyos időkben megjelenik négy-öt kamasz futball-labdával felszerelve. Ilyenkor az apróságok menekülnek, ha nem akar-nak goromba labdarúgást érezni. A kamaszok megfeledeztek arról, hogy ahol picik vannak, durva játék nem való. Hiába a figyelmeztetés, mert ilyenkor megtorlasként teljes erővel a ház falának rugdalják a labdát. Két esetben ablaktörés lett a vége. Válaszul két mondatot használnak, mert illedel-

mesek, jól neveltek: „Majd megfizeti a biztosító!”, a-vagy, ha a fal potyog a labda nyomán: „Majd megcsináltatja a PIK!”. Ebből is látszik, eléggé tájékozottak. En az hiszem, ezen el kell gondolkodni. Lehet, hogy a biztosító és a PIK bírja, de a rongálást, amely szándékos, avagy a félnapos huppogást ideg-ek nem lehet bírni. Ugy gondolom, hogy ha egyikünk sem bírja, közös erővel tennünk kellene valamit!

Modor

Innen szeretnék nyugdíjba menni

Elég ritka kijelentés ez egy fiatalembertől, mégis elhangzott, amikor Bobány Sándor gépkocsiszereplővel beszélgettem, akit a bányásznapra Kiváló dolgozónak javasoltak.

— Kérem, mondja el mióta dolgozik nálunk és mit szol a kitüntetéshez?

— 1971-ben jöttem az üzemhez, a Volán 12. sz. Vállalatnál voltam szakmunkástanuló és a vizsga után jöttem ide. Nekem ez a hely nagyon jó volt, mert itt laktam Kővágószőlőn. A kitüntetés j-vaslaton bizony meglepődtem, a munkatársam jött és gratulált. Kérdezem mihez, azt mondja, ki van téve a neved a Kiváló dolgozó kitüntetésre javasoltak között. Aztán később termelési tanácskozáson meg is szavazott.

— Bár sablonos a kérdés, de felteszem, milyen érzés kiválónak lenni?

— Az egészben az az érdekes, hogy én egyáltalán nem érzem magam kiváló-nak. Olyan sok jó szakmunkással vagyok körül-ve, hogy véleményem szerint, van nálam kiválóbb is. Minden esetre nagyon jólesik, hogy engem is a jók között tartanak számon. Mindig megcsinál-

tam azt amit mondtak. Nálam jobb, vagy rosszabb munka nem volt, nem vagyok válogatós, lehet, hogy most ezt értékelték.

— Mint fiatal szakmunkás, hogyan látja üzemünkben a fiatalok megbecsülését?

— A megbecsülést magamon is érzem, a kitüntetés előtt is mindig megvolt a megfelelő fizetésem. Jelenleg a többi fiatal sem keres rosszul, azonban a megbecsülést nem csak pénzzel mérik. Több fiatal társam van beütemez-ve lakásra, amit a közeljövőben meg is kapnak. Én magam is kaptam öt-venezer forintot családi ház építési hozzájárulás-ként.

— Tudjuk, a lakásért alá kell írni éveket az üzemnél, nem terhes ez?

— Természetesen nem. Megértjük, hogy az üzem is biztosítani akarja a munkaerőt távlatokban is. Egyébként, ha terhes lenne, nem írtam volna alá. Engem nem a lakás köt ide, mint mondtam, jók a munkatársaim, sokat tanultam tőlük és jó itt a légkör. En úgy érzem, hogy valóban ez a második otthonom és innen szeretnék majd nyugdíjba menni.

Hegyi József

Nyárvégi tanulságok

X. munkatársam meséli már kissé lehiggadtan: — Elutazásom előtti utolsó pillanatban kaptam meg az üzemi szakszervezeti bizottságtól kölcsönzött sátrat, mert előző használója aznap érkezett vissza üdüléséből, s már nem volt időm átnézni, mindene megvan-e. Az Adrián a kempingben keserűen tapasztaltam, hogy a sátor merevítő rudazatának fele hiányzik, hiányos a zsinórzat és a cövekkészlet is.

Y. kollégám két hétig a családjával illatos, de hosszabb ideig egyáltalán nem kényelmes, szerzett szénán aludt, mert a szakszervezettől nagy örömmel — napi egy forintért — kölcsönzött gumimatracsok lyukasak voltak.

Z. barátom már óvatosabb volt. Még az üzemben kicsomagolta a neki felajánlott kölcsönzött sátrat, s az szb sportfelsővel együtt döbbenten tapasztalta, hogy azt vastag, zöld penész fedli — nyilván az utolsó esős táborozás örökké maradó emléke —, a villámzára használhatatlan, s előző ideiglenes gazdája a cöveket a sátor műanyag aljszigetelésébe verte be.

Sajnos, még hosszan sorol-

hatnám az ilyen és ehhez hasonló történeteket az emberi hanyagságról, felelőtlenségről, nemtörődűmségről. Persze, a túlzott általánosítás itt sem helyénvaló, de azért néhány dolgot fel kell hívni a figyelmet.

Üzemünk szakszervezeti bizottsága 48 ezer forint értékű kölcsönözhető kempingfelszereléssel rendelkezik. Van ebben kilenc sátor, hat rádió, három gázfűző, kempingasztal székekkel. Felújításuk, javításuk évi 9-10 ezer forintba kerül. Komolyan senki nem gondolhatja, hogy kölcsönzésük az érték kapott napi egy forint nyereséget jelenthet. Ez nem is cél.

A cél az, hogy minél több üzemi dolgozó, szakszervezeti tag vehesse igénybe ezt az igen előnyös szolgáltatást, hogy több ezer forintot kiadástól mentesítse őket ez a segítség. Hosszú ideig ez azonban csak úgy biztosítható, ha megbecsüljük, óvjuk ezt a felszerelést; hiszen a miénk.

Örömtelivé, kellemetlen meg-

KABLÁR JÁNOS

Geológiai séták a Mecseken

Abaliget és környéke

Abaliget nemcsak a pécsi kedvelt kirándulóhelye, hanem országosan is nagyforgalmú, idegenforgalommal rendelkező település. Biztosak lehetünk abban, hogy ha a méltán híres cseppkőbarlang nem lenne, Abaliget lassan Gorica sorsára jutna, teljesen elnéptelenedne. Az utóbbi években világszerte megnövekedett turizmus, a megnövekedett szabadidő helyes kihasználásának egyik legfőbb elemévé vált. Abaliget esetében a vonzóerő tulajdonképpen egy

sok, agyaggal többé-kevésbé eltömődött víznyelőt találhatunk, melyek csapadékos időszakban rengeteg vizet nyelnek el. Vízfestési kísérletekkel kimutatták, hogy ez a víz az orfűi Mészégető forrásban (a Tó büfé mellett) jelenik meg.

Tovább haladva a völgy kiszélesedik és aszimmetrikus keresztmetszetűvé válik. Ugyanis az északi oldal puha, agyagos kőzet, amely könnyen lepusztul, a déli ellenben kemény, triász mészkő, s egyszers-

tömeg északi peremén alakult ki, jelenleg ismert hossza két mellékágával 991 méter, ebből 427 méter a főág van kiépítve idegenforgalmi célokra. A barlangban folyó patakot a felszín felől a beszivárgó csapadék táplálja, vízgyűjtő területe mintegy 6,5 négyzetkilométer. Ennek csaknem fele karsztos. E területen a felszíni karsztosodás igen erőteljes, a barlangbejáratától délre egészen a Nyáras völgyig hatalmas berogyásokat, dolinákat találhatunk, melyek közül nem egynek átmérője a 200, mélysége az 50 métert is meghaladja. Csaknem mindegyiknek az alján találunk víznyelőt.

Néhány szót a barlang patakjáról is. A bejáratától befelé, mintegy 100 méterre egy betonvályún vezeték át a vizet, itt egy csővön elhelyezett regisztráló műszerrel vállalatunk hidrogeológiai szolgálata méri a vízhozamot, 1977-ben összesen 360 ezer köbméter víz folyt itt keresztül, ez annyit jelent, hogy a közepes vízhozam 700 liter percenként. Nagy csapadék, árvíz esetén azonban ennek ötszöröse is lehet.

Megemlítendő még, hogy a barlang falán gyakran fehér, penészgombához hasonló bevonatot találunk, ezt egy penicillingombákkal rokon faj hozza létre. A levegő rendkívül tiszta, pormentes, relatív páratartalma megközelíti a száz százalékot. Együttes hatásaként mindez az asztmás betegségek gyógyítására is hasznosítható. A barlangban padokon, napi 40 perces, 2-3 héti tartó kúrát lehet venni, orvosi javaslatra, a beteget beutalóval, a kemping melletti gyógyszanatóriumban helyezik el.

Utójára hagytuk a barlang eredeti nevét, ez ugyanis „Paplíka”. Valamikor a falu plébánosának pincéje volt. A bejáratától keletre mintegy 200 méterre még egy kis barlang van a „Kispaplíka”. Ez azonban ma már nem látogatható, vizét ugyanis a község vízellátására hasznosítják. Érdekes tehát van bőven itt is. Jó kirándulást kívánunk.

Koch László

Az „Elefánt” elnevezésű cseppkőképződmény az abaligeti cseppkőbarlangban. Tér István felvétele

nem mindennapi méretű föld alatti jelenség: a cseppkőbarlang. De erről bővebben majd egy kicsit később.

ÚT ABALIGETRE

Ha az orfűi elágazást elhagyjuk, az országút a széles völgyben kanyarog Abaliget felé. Ez tulajdonképpen a Remeterétről kiinduló völgy folytatása. Valamikor a fent összegyűlt csapadék- és források végigfolytak rajta egészen Abaligetig. A földtörténeti közelmúltban azonban talán 100-200 ezer éve az orfűi medencéből a puha miocén üledékekben hátrafelé harapódzó kis völgy — a mai Sárkányzakadék, melyről már a múltkor említést tettünk — keresztülvágta a patakot, szinte lefejezte, ezért ezt a jelenséget kaptúrának nevezik (a latinban caput=fej). Így az Orfű fölötti kanyarban addig az abaligeti patakhoz tartozó mellékvölgyek, a Szuadó és a Körtvélyes, de a fővölgy felső szakasza is ma az orfűi medencébe torkollik. A fővölgy folytatása a mai orfűi útelágazásnál figyelhető meg. Itt a patak az orfűi szőlőhegy mögött kanyarog tovább, s néhány száz méteren erősen összehúzódik. Ennek is földtani oka van, ugyanis e helyen újból mindkét oldalon kemény, triászkorú szürke mészkövet találhatunk. Ennek lepusztulása lassúbb, állékonysága lényegesen nagyobb mint a puha, agyagos miocén rétegeké. Az út mellett baloldalon

mint egy hatalmas vető síkja, amelytől északra a mészkőtömeg a mélybe süllyedt. Az országúton már kb. 30 méter, de a község közepe táján már több mint 150 méter mélységben található meg, azonban a vasútállomásra vezető úttól délre egy nagy mészkőrög, a Kiskőhegy (mennyre nem véletlen a neve) újból a felszínre emelkedik. Ezért találunk itt kőbányákat, mészégetőket.

A CSEPPKŐBARLANG

Maga a barlang a nyugati mecseki nagy mészkő-

Leány a talpán

Igen. Bár kissé sántit a régi mondás, de azt hiszem, *Lendvai Annára*, az öntöde KISZ-alapszervezetének vezetőjére illik.

Munkahelyén, a Szolgáltató üzem öntödéjének laboratóriumában kerestem fel. Kérdésemre elmondta, hogy 1977 februárjában választották meg agitációs propaganda felelősnek, majd 1977 júliusától megbízott KISZ-titkári teendőket látott el a Fábán Béla KISZ-alapszervezet élén. 1978 márciusában választották meg a 3-as alapszervezethez KISZ-titkárnak.

— *Mint lány, ezt a komoly tisztséget miként tudod ellátni? Nem nehéz?*
— A kérdés meglep. Mindenkihez tudni kell a

megfelelő hangon szólni, mindenkit tudni kell a megfelelő módon irányítani. Ugy értem, hallgatnak rám a tagok.

— *Mekkora a taglétszám? Vannak-e problémák?*

— *Problémák? Hajjaj...* Jelenleg 23 fős az alapszervezet, a tagság része több munkában dolgozik, és ez akadályozza a munkát. Emiatt nehéz összehívni az embereket. Munkahelyünk az EDÜ területén van és nem tudunk olyan aktívan részt venni a szolgáltató alapszervek munkájában, mint ahogy szeretnénk, gondunk továbbá, hogy nincs fiatal utánpótlás, de tudom, hogy ez mindenütt probléma.

Világjáró ércbányászok

Kubai fiatalokkal a tengerparton.

A IV. számú bányászüzemből Kubába

Amikor megtudta, hogy részese lehet a tizenegyedik VIT eseményeinek, két hetet tölthet Kubában, szeretett volna örömeiben felkiáltani. De tudta, a kiabáló vajár eléggé furcsa manapság, meg különben is, mit szólnának ehhez társai. Így aztán szerény mosollyal fogadta a „jólértesültek” tanácsait az utazásra. Túrta, hogy sokan kissé irigykedve hátbavágják, „szerencsés vagy pajtás” felkiáltással. Voltak, akik arra kérték, hogy ha mást nem is de egy kronodit hozzon részükre.

Hancsicsák Gábor, a IV. számú bányászüzem 12-es csapatvezető vajára számára akkor vált valósággá az utazás, amikor elfoglalta helyét Ferihegyen az IL-62-es repülőgépen. Akkor július 16-án délután indultak több órá, tízezer méter magasságban történő útjukra. Havanna előtt még megpihentek Marokkó gyönyörű tengerparti városában, Casablancában. Innen nyolc és fél óras utazás következett, majd hajnali három óra húsz

perckor végleg földet ért a gép Kuba fővárosában. — Az AEROFLOT gépből százhatvanan szálltunk ki, mint magyar VIT-küldöttek, s ami még lényeges, mindannyian jutalomutazáson vettünk részt — meséli élményeit Hancsicsák Gábor. — Az éjszakai repülőút fárasztó volt, de olyan fogadtatásban volt részünk, hogy a fáradsággal egyszerűen nem tudtunk törődni. Tapsvihar, éljenzés, ének és tánc köszöntötte társaságunkat, ahogy megérkeztünk. Gyors útlevélvizsgálat után máris robogott velünk a légkondicionált autóbussz Guanovoba, szálláshelyünkre. Ez egyébként Havannától 25 kilométerre van a tengerparton. A szemünk ekkor már nemigen engedelmeskedett, de alvásról szó sem lehetett. Irány a tenger, hogy megcsodáljuk a Karib-tenger feletti napfelkeltét. Valaki aztán a tengerparton kitalálta, hogy menjünk vissza Havannába, ismerkedni a várossal és lakóival.

Több napos havannai ismerkedés után országjárásra indultak. Utjuk során megcsodálhatták az itthon oly sokat emlegetett cukornád-ültetvényeket. Ellátogattak egy tehenészetbe, ahol kezelt foghattak valódi cowboyokkal. Guamában az indián rezervátum jelentett látványosságot. Jártak még krockodilfarmon. Trinidad városában megtekintették a Romantika Múzeumot, majd a városban gyönyörködtek. A következő látványosság Cienfuegos cukorkikötője, valamint halászkikötője az ott horgonyzó hatalmas tengerjáró hajókkal, majd vissza-indultak Havannába. Másnap rövidebb kirándulásra Varadero városába indultak s itt megtekintik a Dupont-kastélyt. Délután az út a Natanzas tartomány vezet keresztül, s egy 117 méter hosszú, szép völgyhíd jelent érdekességet, fényképezni való látványt. Eljutnak még Soroa kisvárosba is, ahol a festői környezetben levő vízesés-

sekben, majd a hatalmas orchideakertben gyönyörködnek.

— Kuba, a VIT mellett közben készült nemzeti ünnepe, a Moncada-laktanya megtámadásának 25. évfordulójára. Ebből az alkalomból fogadáson vettünk részt, kóstolgotva a kubai ételkülönlegességek egész sorát. Volt ananászsal tűzdelte sült malac, százféle módon elkészített tengeri hal és gyümölcs minden mennyiségben, s ki tudja hány féle.

— Aztán érkezett július 28-a, a VIT megnyitásának napja. A Latin-Amerika Stadionban már órákkal előbb megindult a hosszú, véget nem érő emberáradat. A váratlan trópusi zápor sem tudta megijeszteni a 45 ezer lelkes fiatal. Az esőben is zúgott a taps, szólt az ének. Hat órákor szünni nem akaró vastaps, Viva Fidel!, Viva Kuba! Viva el Festival! éljenzés közepette megjelent Fidel Castro. Roul Castro megnyitó beszéde után aztán elkezdődött a hatórás non-stop műsor.

A következő napok már a csomagolás, a haza mind gyakoribb emlegetése jegyében telt el. Majd elbúcsúztak a barátoktól, a várostól, a tengertől, s mindattól, mely két héti az otthont jelentette.

Veress Tamás

Vadas József

Egy sikertelen kutató támadás után a játékosok dermedten figyelik a labda útját. Keller Gábor felvétele

Labdarúgás

Érik a Kutató-mélyfűrő üzem újabb bajnoksága

Folytatódik a várva várt labdarúgó-bajnokság őszi fordulója. A tizenegyedik fordulóra jellemző, hogy sok gól esett minden mérkőzésen. Ugy látszik a csatárok magukkal hozták a nyári góllövő cipőjüket. A legtöbb gól a Központ—Anyagosztály mérkőzésen esett 16, ebből a Központ tizet lőtt, de nem panaszkodhatnak a kutatók sem, 12 góllal terhelték meg a Klub csapatának hálóját.

Szintén gólfesztivált hozott a Szolgáltató—ÉDÜ találkozója, amelyen tizenegy gól esett, a csapatok jóvoltából. A második fordulóban már mérsékeltebb volt a gólok elosztása, úgy látszik a védők tanultak az előző mérkőzésekből, vagy a csatárok feledkeztek meg a kapusok foglalkoztatásáról, de azért így sem volt hiány góltérmeben. Tizenkettedik forduló után is veretlen a Kutató-mélyfűrő csapata és érik az újabb bajnoksága. Mivel a papírforma szerint már eldőlt az első hely

kérdése, a figyelem a második és harmadik helyekre irányul. Jelenleg a Központ csatázik a III-as és IV-es üzemmel az ezüstéremért. A II. üzem A és B, valamint a Szolgáltató a középpozícióban vív nagy küzdelmet az előkelő helyezésekért, a többi csapat leszakadva zárják a tabellát.

Csak így tovább, öregek! Boldogok az „öregek”, ha pályán lehetnek, ez érződött és látszott az őszi nyitómérkőzésen. A második fordulóban távolmaradt a dobogóra esélyes Kutató-mélyfűrő együttese, míg az elsőről a Központ és Építők „szabadságot” magukat. Természetesen a távolmaradók 2 büntetőpont levonásban részesülnek és vigyázniuk kell, nehogy a kizárás sorsára jussanak. Tizedik forduló után a IV. üzem tisztán vezet a III. üzem és Központ előtt, míg a többi csapat leszakadva követik az élmezőnyt.

Kovács Miklós

Modellezőink sikere Olaszországban

A Milánóban megrendezett vitorlázás modellező világbajnokságon szép eredményt ért el az MHSZ Ércbányász modellező klub két versenyzője. Balról Dusa András ifjúsági világbajnokságot, Vönöczky András a felnőtt korosztályban ezüstérmet nyert. A sikert követően a két kiváló versenyzőt Tóka Jenő, vállalatunk igazgatója fogadta és eredményes szereplésüket pénzzutalommal is honorálta.

Keller Gábor felvétele

SZMT Kupa

Döntő mévesek nélkül

Fináléhoz érkezett az 1978. évi SZMT Kupa kispályás labdarúgó-bajnokság. A meglepetés ezúttal sem hiányzott. Az első, hogy a döntőt MÉV-csapatok nélkül rendezik. A döntőbe kerülésért három együttesünk mérkőzött — eredménytelenül.

A Kutató-mélyfűrő Mohácson 3:0-ra, IV. üzem a Héromútól 8:0-ra, Anyagosztály Pécsváradon 3:2 a

rányban vereséget szenvedett, ezzel elbúcsúztak a további játéktól.

Meglepő és fájdalmas ez a szereplés, mert amióta megrendezésre került az SZMT Kupáért a bajnokság, a döntőben mindig ott voltak a mévesek. Volt olyan kupadöntő, hogy három csapatunk is játszott! Mi az oka e gyenge szereplésnek? Elsősorban a csapatok hozzáállása és a mérkőzéseken mutatott játékuk volt az alapvető meghatározója e kudarcnak. Azt nem mondhatjuk, hogy nem akartak, de kevés volt a lelkesedés és hamar feladták, ha vesztesre állt a találkozó. Végül is játszottak, sportoltak, ez pedig olyan játék, hogy egyik-másik csapatnak el kell búcsúzni, most a MÉV csapatain volt a „sor”. Ez a gyenge szereplés legyen figyelmeztető a jövő évi bajnokságra, a csapatok vonják le a következtetéseket, hogy a jövő évi küzdelmekben elkerüljék az ilyen rázós meglepetéseket.

Kovács Miklós

Sikerrel zárult a KRESZ-vetélkedő

A KISZ vállalati Bizottsága az év június elsejével indította be lapunkban a KRESZ-tétőt, a közlekedési hetek alkalmából. Az azóta megjelent három számban közzétett kérdésekre közel hatvan válasz érkezett. A legjobbak vettek részt az augusztus 23-án rendezett vállalati döntőn. A vetélkedő döntőjét a Szolgáltató üzem KISZ-vezetősége rendezte az Ifjúsági klubban. A résztvevő huszonegy versenyző vállalatlunk csaknem minden üzemét képviselte.

Nem volt könnyű dolga a Mészáros István KISZ-bizottsági titkárból és Kovács Aladár gépkocsiszállítási üzemegység vezetőből álló zsűrinek. A huszonegy vetélkedő ugyanis nagy KRESZ-jártasságról tett tanúbizonyságot. Az eredményeket jó érzellem nyugtázta a KISZ vállalati Bizottsága. A vetélkedőnek az volt a célja, hogy felhívja a figyelmet a balesetmentes közlekedésre. A vetélkedő érdekessége, hogy az első két helyezett nem hivatásos gépkocsivezető

volt. A KISZ vállalati Bizottsága az első öt helyezettet tiszteletdíjban részesítette. Ezek sorrendben a következők: Deverdis József, Bérces Csaba, Horváth Ferenc, Horváth Sándor és Balázs Sándor valamennyien a Szolgáltató üzem dolgozói.

HEGYI JOZSEF

Kezdődik az őszi bajnokság

A PMSC NB I. férfi kézilabda csapata a tabellán a Rába ETO és a Bp. Spartacus „szorításában” a kilencedik helyen áll. Eddigi tizenegy mérkőzésükből hatot veszítettek, háromt nyertek és két mérkőzésük döntetlenül végződött.

Az őszi bajnokságon mindegyik csapat a nyolcadik vagy a kilencedik helyen kívánnak végezni. Ehhez az kell, hogy itthoni mérkőzéseiket győzelemre vigyék. Hazai mérkőzéseit a PMSC NB I. férfi ké-

HÍREK

A RÉPCELAKON rendezett IV. országos olajbányász horgász kupaversenyen vállalatunk horgász egyesületének csapata az összetett versenyben a III. helyezést érte el. A csapat a halászlőfőzésben volt a legeredményesebb.

A BÁNYÁSZNAP alkalmából vállalatunk kirándulást szervezett Moszkvába. A négynapos utazáson 30 fő vett részt, ebből 19 fő jutalomból. Dolgozóink megismerkedtek Moszkva nevezetességeivel a városnézés során.

MEGKEZDÖDÖTT a pártoktatás. Vállalatunk dolgozóit közül egyéves pártiskolán tanul Kovács Imre v. (II. sz. bányauzem), Nagy Sándor v. (III. sz. bányauzem), Kovács István v. (IV. sz. bányauzem), Radvics Mihály lakatos (ÉDÜ), Storcz László KISZ-politikai munkatárs. Öthónapos pártiskolán vesz részt Molnár Magdolna laboráns (Szolgáltató üzem), Adam Ferenc v. (II. sz. bányauzem), Szabados Sándor v. (III. sz. bányauzem), Andl Gábor v. (IV. sz. bányauzem), Ormándi Géza v. (IV. sz. bányauzem), Fulmer Istvánné laboráns (ÉDÜ).

A KÖZPONTI hivatali szak szervezeti bizottság szeptember 2-3-án kirándulást szervezett Tatára és Győrbe. A negyvenfős csoport tagjai megismerkedtek az útvonal történelmi és kulturális nevezetességeivel.

SZERKESZTŐI üzenet: A szerkesztő bizottság legközelebbi ülését szeptember 26-án 14,30 órákor tartja a Központ tanácstermében.

AZ ÉRCBÁNYÁSZ horgász egyesület vezetősége szeptember 9-10-én családi kirándulást szervezett Balatonmáriafürdőre. A 80 fős csoport a vállalati üdülőben kapott elhelyezést, az útiköltséget az egyesület fizette. A kirándulást a családok megismerésére, közös szórakozásra és horgászatra használták fel.

ZARNAK a vállalati hétvégi üdülőtelepek. A mohácsi vízitelep szeptember 15-ig, az orfűi pihenőtelep szeptember 30-ig fogadja a vendégeket.

CZINSZKI Ferenc más munkakörbe történt áthelyezését a Kossuth-kladványok terjesztését Marton Gyuláné (számítási osztály, telefon 7-115) vette át.

A VÁLLALATI fúvószenekar szeptember 10-én sikeres ténzenét adott Pécsen a Sétátéren a Pécsi Fúvószenekari Napok alkalmából.

„Korvin Ottó” tízpróba 1978

A IV. sz. bányauzem szak szervezeti bizottsága és KISZ-vezetősége közös szervezésében került lebonyolításra az üzemi KISZ-szervezet névadójáról elnevezett tízpróba-verseny. A tízéves múltira visszatekintő verseny igen népszerű fiatal és idősebb dolgozóink körében. A nagy versenyt megelőzően július hónapban ötpróba-versenyen vehettek részt dolgozóink, ahol alapszervezetünk az eredmények alapján kialakították tízpróba-csapatokat. Üzemi ötpróba-versenyen 228 fő vett részt, akik közül 13 női versenyző volt.

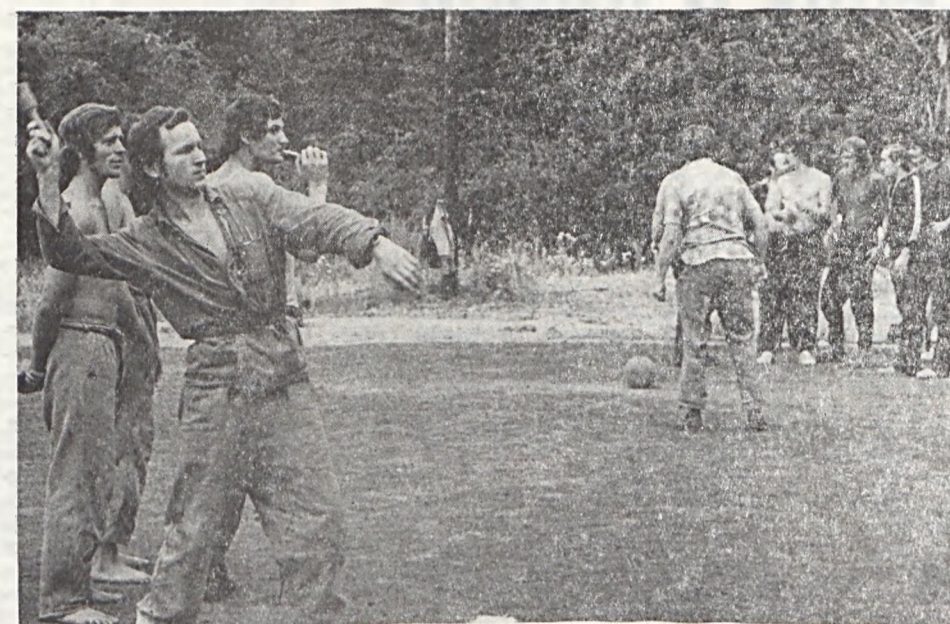
A tízpróba-verseny első hét számát üzemünkben augusztus 22-én (pisztolylövészet, gránát-dobás célba, célbaugrás, helyből távolugrás) és augusztus 24-én (súlylökés, kosárlabda személyi dobás, kispuska lövészet) bonyolítottuk le.

A harmadik versenynap csatládi kirándulással egybekötve a magyarhertelendi strandon (úszás) és sportpályán (gránát-dobás távra és 60 méteres futás) bonyolítottuk le. A legeredményesebb csapat egy évig a vándorserleg birtokosa lett az összetett egyéni verseny I-IV. helyezette tárgyjutalomban részesült. A versenyenkénti győztesek emléklapokat versenydíjban részesültek.

Eredmények. Csapatversenyben első: V. körlet, 2. Iroda, 3. II. körlet. Egyéni összetett: 1. Ruppert József, 2. Szabó Ferenc, 3. Varga Zoltán.

Harmadik éven felültek versenye. Csapat: 1. IV. körlet, 2. Bányafúrás, 3. II. körlet. Egyéni: 1. Tóka Gyula, 2. Komáromi Sándor, 3. Talján Géza.

SOLTY LÁSZLÓ

Csöndür László felvétele

Kézilabda

Nagy várakozással tekintünk Tatabánya felé. Augusztus végén került sor az Országos munkahelyi spartakiád döntőjére. Baranya megyét a MÉV III. sz. bányauzem csapata képviselte a területi döntő elsősege alapján.

A csoportbeosztás nem volt kedvező, Csepel (bajnok), Videoton, Szarvas együtteseivel játszottak körmérkőzést. Az első találkozót a volt bajnok Csepel csapatával játszották 18:14 arányban vereséget szenvedtek. Nem bírtak a Szarvas csapatával sem, 23:12 arányban alul maradtak csakúgy, mint a Videotonnal szemben, mindössze egy gólkülönbséggel. Mentségükre szolgáljon, hogy Miholovics, Kapás és Borbély nélkül többre nem is futhatta erejük. A három legjobb játékos kiállása (sérülés) nagy előny volt az ellenfeleknek. Tartalékos együttesünk ennek ellenére becsülettel helytállt e nehéz küzdelemben és a helyosztómérkőzésen szerzett győzelemmel (Makó ellen 20:15) végeredményben a hetedik helyen végzett.

K. M.